

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS
VINÁR KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉHEZ

Tartalomjegyzék

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése	4
1.1 Előzmények	4
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	4
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	5
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;	5
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai	5
2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése	6
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket	6
2.1.1. A terv céljai	6
2.1.2 A terv tartalmának összefoglaló ismertetése	8
2.1.2.1. Beépítésre szánt területek	8
<i>Lakóterületek</i>	8
<i>Gazdasági terület</i>	8
2.1.2.2. A beépítésre nem szánt terület egységek	8
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	11
3. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása	11
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal	11
3.1.1. A térségi programokkal való kapcsolatok	13
3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése ill. a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	15
3.2.1. Domborzati adatok	15
3.2.2. Földtani, vízföldtani adottságok	16
3.2.3. Vízrajz	18
3.2.5. Talaj- és vízvédelem	18

3.2.5.1. Felszíni vizek	18
3.2.5.2. Földvédelem, felszín alatti vizek.....	21
3.2.5.3. Természet és tájvédelem	22
3.2.5.3.1. Tájhasználati konfliktusok.....	23
3.2.5.3.2. Táj- és településtörténet.....	24
3.2.5.3.3. Vinár zöldfelületi rendszere.....	24
3.2.4. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása	29
3.2.4.1. Levegőtisztaság-védelem	29
3.2.4.1.1. Klimatikus viszonyok.....	30
3.2.4.1.2. A légszennyezettség határértékei.....	30
3.2.4.1.3. Jellemző emissziók.....	31
3.2.5. Hulladékkezelés	33
3.2.6.1. A közlekedés hatása	36
3.2.6.2. Szórakoztató létesítmények	38
3.2.6.3. Üzemi zajforrások hatása	38
3.2.7. Közművek	40
3.2.7.1. Vízellátás	40
3.2.7.2. Szennyvízelhelyezés	41
3.2.7.3. Csapadékvíz-elvezetés	43
3.2.7.4. Villamos energia	44
3.2.7.5. Földgázellátás	44
3.2.8. Demográfia	45
3.2.9. Gazdasági tevékenységek	45
3.3. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg	45
3.3.1. Víz, csapadékvíz	45
3.3.2. Szennyvíz	46
3.3.3. Hulladék	46
3.3.4. Levegő	47
3.3.5. Zaj	48
3.3.1. Táj- és természetvédelem	48
3.3.1.1. Zöldfelületre vonatkozó javaslatok, zöldfelület-szabályozás	49
3.3.1.2. Táj- és természetvédelmi javaslatok.....	51
3.3.1.3. Tájrehabilitációs javaslatok	52
3.4. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:	52
3.4.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik.	52
3.4.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak	53
3.5 A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	53

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére, monitoringozására vonatkozó javaslatok..... 53

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1 Előzmények

Vinár község területére rendezési terv 1983-ban készült. Az időközben bekövetkezett társadalmi, gazdasági, műszaki, jogszabályi változások és az újabb településfejlesztési elképzelések, továbbá a település kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése indokoltta teszi a község területére új rendezési terv készítését. Ezért Vinár község Önkormányzata elhatározta, hogy elkészítteti a település új rendezési tervét. A kitűzött cél szerint olyan tervet kell készíteni, amely teret biztosít a település fejlesztési koncepciójában megfogalmazott céloknak.

Vinár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megbízta irodánkat Vinár Településrendezési Tervének, illetve Helyi Építési Szabályzatának elkészítésével a hatályos építési jogszabálykeretnek megfelelően.

A környezet védelmének általános szabályait meghatározó 1995 évi LIII. törvény alapján a települési önkormányzatoknak környezetvédelmi programot is kell készíteni, a képviselőtestületnek elfogadni, majd az abban foglaltakat végrehajtani és végrehajtatni. A környezetvédelmi programot a településrendezési tervekkel összhangban kell kialakítani.

Az 1995 évi LIII. törvény, illetve az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete szerint a településrendezési terv esetében környezeti vizsgálat elvégzésére van szükség. Jelen dokumentáció (környezeti értékelés) a kormányrendelet 4. számú melléklete szerint készült.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A környezeti értékelés a településrendezési terv elkészítésének folyamatában alapját képezi a terv által kitűzött célok, fejlesztési elképzelések, intézkedési javaslatok meghatározásának. A környezeti értékeléshez szükséges adatok beszerzése a településrendezési terv elkészítéséhez kapcsolódó adatok begyűjtésével párhuzamosan történt.

A településen elvégzett feltáró vizsgálatok, valamint a Képviselő-testület által elfogadott településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott irányelvek alapján került összeállításra a településrendezési terv és a helyi építési szabályzat tervezete.

A rendezési terv elkészítése folyamán nagyon fontos szempont, hogy az abban foglaltak összhangban legyenek a település vezetése és

lakossága, valamint az érintett államigazgatási szervek és közműkezelők véleményével. Ennek érdekében többszintű egyeztetésekre, lakossági fórumra van szükség, hogy minden, a rendezési tervet, és így a település fejlesztését szolgáló információ a tervezők rendelkezésére álljon.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezeti értékelés során olyan információ, állapotjellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településrendezési terv alakítását.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

A környezeti értékelés során felvettük a kapcsolatot a település Polgármesteri Hivatalával. A hivatal készséggel tájékoztatott a felmerült kérdésekkel kapcsolatban, illetve rendelkezésünkre bocsátotta a birtokukban lévő - a tervezés szempontjából fontos - dokumentumokat. Az általános kapcsolatfelvételt követően település specifikus adatgyűjtés következett.

Információszerzés céljából szükség szerint felvettük a kapcsolatot az érintett hatóságokkal is. Tájékoztatást kértünk a rendelkezésükre álló - a környezeti állapottal összefüggő - adatokról, különösen az illetékes Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A környezeti értékelés során csak a szakirodalomban megtalálható publikált térképeken, tanulmányokban, jogszabályokban megjelent ill. az önkormányzat, a hatóságok és a különböző szolgáltató szervezetek által szolgáltatott adatokat használtuk fel, mivel ezek a tervezési terület adottságait figyelembe véve elégséges információval szolgáltak a tervnek megfelelő mélységű értékelés elkészítéséhez.

2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése**2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket****2.1.1. A terv céljai**

A településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

A településen megtalálható és kialakítandó létesítményeket illetve azok funkcióit úgy kell meghatározni, hogy a környezethasználat során

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő,
- megelőzhető legyen a környezetszennyezés,
- kizárja a környezetkárosítást.

A település fejlesztésének néhány olyan átfogó koncepcionális alapelven kell nyugodnia, amelyeket a településfejlesztés részletes programjának kidolgozása és végrehajtásának szervezése során következetesen érvényesíteni kell. Ezen legfontosabb alapelvek és követelmények az alábbiak:

- a) A fejlesztésnek a minőség centrikusnak kell lennie. Nem a település nagyságának, lélekszámának mennyiségi fejlesztése az elsődleges cél, hanem a településen lakók életminőségének javítása.
- b) Semmiféle olyan fejlesztés nem irányozható elő, amely a települést övező természeti környezet károsodását, élővilágának és növényvilágának visszafejlődését vagy részleges pusztulását váltaná ki.
- c) Minden fejlesztési célnak a település meglévő értékes természeti illetve környezeti adottságai hatékony hasznosítását kell szolgálnia ezen adottságok sérelme, pusztulása nélkül.
- d) Ésszerű határokig arra kell törekedni, hogy a fejlesztések eredményeként a település munkaképes korú lakosságának minél kisebb hányada kényszerüljön naponta más településre utazni, hogy munkahelyét elérhesse.

- e) A rendelkezésre álló, illetőleg megszerezhető pénzforrásokat, különféle támogatásokat arra kell felhasználni, hogy ez által a település befektetőkre, illetőleg befektetésekre irányuló fogadókészsége tovább javuljon.
- f) A fejlesztési célok középpontjában a társadalmi, gazdasági fejlesztés feladatainak kell állnia. Az épített környezet ehhez csupán a keretet adja, következésképpen nem elsődlegesen cél, hanem eszköz. Fejlesztésének tehát a társadalmi jólét céljaihoz kell igazodnia.
- g) A fejlesztési célokban, jelentőségének megfelelő súllyal kell szerepelnie a közlekedés, hírközlés, illetőleg minden olyan infrastrukturális fejlesztésnek, amely a település távolabbi környezete közötti távolság áthidalását célozza.
- h) A település nem elszigetelt része a térségnek. Következésképpen fejlesztési céljai meghatározását és azok végrehajtását is a térségben levő településekre figyelemmel, illetőleg azokkal célszerű együttműködésben kell megoldani.

Vinár község településfejlesztési koncepciója a fejlesztés irányelveit a következő pontokban foglalta össze:

- Új lakótelek kialakításának meg kell teremteni a feltételeit.
- A község útjait karban kell tartani, járdákat fel kell újítani.
- A szennyvízcsatorna beruházás megkezdését kell szorgalmazni.
- A jelenleg is működő vállalkozások bővítésének és az esetlegesen új kisvállalkozások indításának lehetőségét továbbra is biztosítani kell.
- A település területén biztosítani kell a lehetőségét annak, hogy bárki kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenységet folytathasson, amennyiben azzal nem zavarja környezetét.
- Kis telephelyek kialakítására alkalmas (kereskedelmi, szolgáltató) terület kijelölése környezetkímélő gazdasági tevékenység folytatására.
- A község környezeti állapotának megőrzését biztosítani kell, és javítását elő kell segíteni.
- Az új közművek építéséhez helyet kell biztosítani a közterületeken, és figyelmet kell fordítani a műtárgyak településképet legkevésbé zavaró kialakítására.
- Kerékpárút javasolt nyomvonalának kijelölése a környező települések összekötésére.
- Színvonalas közösségi terek, játszótér, sportpálya, park helyének kijelölése.
- Védni kell a település helyi építészeti értékeit, az arra érdemes értékek megőrzése érdekében.

2.1.2 A terv tartalmának összefoglaló ismertetése

2.1.2.1. Beépítésre szánt területek

Lakóterületek

Jelenleg mintegy 90 lakóépület található a településen.

A tervben új lakóterületeket jelöltek ki, a település jelenlegi külterületén:

A 89. hrsz-ú utca külterületi meghosszabbításával (05/7, /6, /5, /4, /3) Szergény felé, 15 lakótelek, valamint a kialakuló új utca feltárt telkeinek megosztásával 12 lakótelek. A kétoldali beépítés lehetősége gazdaságos keretek között biztosítana további területeket a letelepedni vágyók számára.

Gazdasági terület

Gazdasági területek nem kerülnek kijelölésre.

Különleges terület

Turisztikai terület

A település külterületén, a Marcal mellékcsatornától délre különleges turisztikai terület került kijelölésre. A jelölt beruházás Marcalgergelyi és Vinár ingatlanait is érintik a közigazgatási határ mellett. Az elképzelések alapján az ingatlanokon szabadidős tevékenységek, a már kialakult horgásztavakra alapozott vizes élőhelyek bemutatása és megismertetése tervezett.

2.1.2.2. A beépítésre nem szánt terület egységek

Közlekedési és közmű területek

A közlekedési és közműterület a település azon beépítésre nem szánt területe, amely a közlekedési felületek (utak, járdák, kerékpárutak, vasút), valamint a közművezetékek elhelyezésére szolgál.

Közlekedési és közmű területbe kerül a 8411 sz. Dabrony - Szergény összekötő út, mely belterületi szakasza a Köztársaság utca nevet viseli. Közlekedési és közműterületek a fejlesztésre tervezett Vinár - Mezőlak, Vinár - Marcalgergelyi - Külsővat tervezett közút, továbbá a 8411 sz. út tervezett Vinárra bevezető szakasza, valamint a belterületi úthálózat területe.

A 83. sz. országos főút Pápánál érhető el, erről ágazik le a 8404. számú Pápa - Celldömölk összekötő út, melynek egyik leágazása a 8411 számú Dabrony - Szergény összekötő út. A közút délkeletre a 8-as főközlekedési útvonalhoz csatlakozik.

A községet vasútvonal is érinti, ami a település déli határában északkelet - délnyugati irányba halad. Vináron vasútállomás is található (Győr - Celldömölk vasúti mellékvonal).

A közlekedési és közmű terület a szabályozási vonalakkal kerül lehatárolásra, a területen belül kell elhelyezni az utak elemeit (forgalmi sávok, zöldsáv, csapadékelvezető árok, járda), valamint az egyes föld feletti és föld alatti közművezetékeket. A közművezetékeket a vonatkozó szabvány szerint, az egyes védőtávolságok betartásával kell elhelyezni. (Egyes közművezetékek - kábeltelevízió, távközlő vezeték, stb. - hely hiányában, vagy technológia miatt, illetve a kialakult állapot alapján a magántulajdonú ingatlanokon is vezethetők, szolgalmi jog bejegyzése mellett.)

Az utak mentén található árkok folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell. Az út menti árkokat legalább kétfévente, illetve szükség esetén ki kell ásni, továbbá az útpadkát le kell tolni, hogy az útfelületről a csapadékvíz szabadon az árokba folyhasson.

Az utak szabályozási szélességét a kialakult állapot, illetve az OTÉK előírásainak figyelembe vételével kell megállapítani. Új utat csak az OTÉK szerint meghatározott minimális szabályozási szélességgel lehet kialakítani.

Az utak szabályozási területébe eső, illetve a szabályozási vonal korrigálása következtében a közlekedési területbe került épületrészek - az utak fejlesztésének várható idejét, az épületnek az út szabályozási területében elfoglalt helyét, az épület sajátosságait (eszmei és gazdasági értékét) mérlegelve, - csak karbantartás, felújítás jellegű munkálatok hajthatók végre. Ezen épületek bővítése az utak szabályozási területén belül nem lehetséges.

Zöldterület

A zöldterület állandóan növényzettel fedett közterület, amely közvetlenül közútról, köztérről megközelíthető. A zöldterületek a település rekreációs területei, elsősorban a helyi lakosság pihenésének, kikapcsolódásának tere.

A településen jelenleg kiépített közpark a templom kertben (5.hrsz) és a 21 hrsz-ú ingatlanokon található. A 6. hrsz-ú templomkert mögötti területen, valamint a 22. és 23. hrsz. ingatlan területén jelöltünk ki további zöldterületet.

A meglévő és tervezett intézmények körül célszerű nagyobb zöldterületet kialakítani.

A zöldterületen változatos növénytelepítés, feltáró útrendszer, különböző korcsoportok számára játszó és sportterületek, egyéb egyedi funkciók és díszek helyezhetők el későbbi részletesebb

kertészeti tervek alapján. A zöldterületen csak a fenntartáshoz szükséges épületek, pihenést és testedzést szolgáló építmények helyezhetők el, maximum 2 %-os beépítettséggel.

Erdőterület

A település kis hányadát borítja erdőség. A község erdőterületei mindössze 3,0 ha-t tesznek ki.

A kisebb erdőfoltok a gazdasági- és belterület mellett, valamint a vízfolyások partjainál elsődleges rendeltetésük szerint védett vagy védő erdők.

Az Állami Erdészeti Szolgálat javaslata alapján erdősítéssel jelöltük a 053. hrsz-ú területeket, melyek a már meglévő erdőterületeket is magukba foglalják. Az erdős, ligetes területek megóvandók, az erdőgazdálkodást a továbbiakban is fenn kell tartani. A tájjelleg megőrzése és környezetvédelmi okok miatt erdő hosszú távon sem szűnhet meg. Az erdőfelület mérete inkább növekszik gazdasági célú erdőtelepítésekkel, védelmi erdősávokkal. Az új telepítéseket tájhonos, lombos fákkal javasoljuk megvalósítani.

Mezőgazdasági terület

Általános mezőgazdasági terület

Vinár mezőgazdasági művelésű területeinek jellemző művelési ága elsősorban a szántó, továbbá legelő rét és gyepek is található.

A nagy kiterjedésű mezőgazdasági területek a szabályozási tervben és a helyi építési szabályzatban részletezett módon építhetők be:

Má0 övezeti jelű területeken, melyek elsősorban a külterület északi részén, a Marcal főcsatornával szomszédos területeken kerültek kijelölésre, épületek nem helyezhetők el. Mivel ezek a területek tájképi szempontból érzékenyek, illetve nagyrészt gyepek, rét művelési ágú természeti területek, nem javasoljuk az építési tevékenység engedélyezését.

Az Mál jelű általános mezőgazdasági övezetben szántóföldi, gyepek, rét és legelő művelés, valamint művelt gyümölcsültetvény található. A területek hasznosításától függően a szabályozás biztosít némi építési lehetőséget.

Vízgazdálkodási terület

Vízgazdálkodási területbe került a település élővizeinek (Marcal főcsatorna, Hajagos patak) területe, továbbá a vízbeszerzési területek és azok védőterületei.

A Marcal főcsatorna, és a Hajagos patak mindkét partján a 6-6 méter széles fenntartó sávot szabadon biztosítani kell. A fenntartó sávban csak rét, legelő gazdálkodás folytatható, a fás növényzet megtartásával, a természetvédelmi hatósággal egyeztetett módú kezelés biztosításával.

Különleges beépítésre nem szánt terület*Temető terület*

A településnek egy temetője van, mely a település belterületén található. A temető magába foglalja a 27 hrsz-ú területet. A temetőben ravatalozó is van. A temető hosszú távú kapacitásokkal rendelkezik, így a szabad területek felparcellázásával a felmerülő igényeket ki tudja elégíteni. A területen a zöldfelületi jelleg erősítendő.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

- 2003. évi XXVI. Törvény az Országos Területrendezési Tervről
- A 132/ 2003. (XII. 11.) OGY határozattal elfogadott 2003-2008. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-II.)
- Veszprém megye területrendezési terve -program (VÁTI)
- Veszprém Megye Környezetvédelmi Program (2000) és felülvizsgálata (2006)

3. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása**3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal**

A 132/ 2003. (XII. 11.) OGY határozattal elfogadott 2003-2008. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-II.) több alapelvet határoz meg, amelyek három fő csoportba sorolhatók. Az alapelveket a környezeti tervezés, környezethasználat során érvényesíteni kell minden szinten, így a településrendezési terv készítése során is. A főbb alapelvek a következők:

- A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek (pl. az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a „szennyező fizet” elve).
- A fejlett országok környezeti kormányzati tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; számonkérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények; partnerség, szubszidiaritás, addicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).
- A fenntartható fejlődés alapelveinek (a fenntartható fejlődés - Herman Daly megfogalmazása szerint - „a folytonos szociális

jólét elérése anélkül, hogy az ökológiai eltartóképességet meghaladó módon növekednénk”) figyelembevételével az NKP-II-nek elő kell segítenie a fenntartható fejlődés irányába történő átmenethez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti feltételek kialakítását.

A településrendezési terv környezetvédelmi általános céljait a Nemzeti Környezetvédelmi Program fő céljaival összhangban a következők szerint lehet összesíteni:

- az egészséges környezet feltételeinek biztosítása, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése;
- a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása;
- az élő és élettelen környezet természetközeli állapotának megőrzése, a természetes rendszerek és természeti értékek megóvása, fennmaradásának biztosítása, a bioszféra sokszínűségének megtartása, a természeti folyamatokban rejlő információk megőrzése;
- a természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban a fenntartható fejlődés elveinek figyelembevétele, a lételemnek tekintett természeti erőforrásokkal (víz, föld, levegő) való takarékos, értékvédő gazdálkodás, ezeknek a következő nemzedékek számára való megtartása;
- az előzőekkel összefüggésben a gazdasági fejlődés és a környezet harmonikus, az ésszerű környezet-igénybevételre és a minimális környezetkárosításra törekvő viszonyának megvalósítása.

Az Országos Területrendezési Terv az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában. Vinárt érintő Térségi övezetek és elhelyezkedésük a következők:

Országos ökológiai hálózat övezete

Az országos ökológiai hálózat övezete a település északi, Marcal-mellékcsatorna által is érintett és a vízfolyás melletti területein található.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Vináron a belterülettől észak, északkeletre, a Marcal-mellékcsatorna mentén, valamint a Hajagos patak nyugati oldalán található.

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete a belterület északkeleti határán, valamint a 8411 j. úttól keletre található, a már meglévő kisebb erdőterületeket foglalva magába.

Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület:
nem található Vinár területén.

Országos jelentőségű tájképvédelmi terület:
nem került kijelölésre.

Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület:
nem található Vinár településen.

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület:
Vinár területét nem érinti.

Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe:
nem található a településen.

Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület:
érinti a település területét.

együtt tervezhető térségek
között Vináron nem került feltüntetésre.

Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület:
Vináron nem került lehatárolásra.

3.1.1. A térségi programokkal való kapcsolatok

Itt nem kívánjuk sem bemutatni, sem értékelni e programokat, csupán a települést és környezetét érintő fejlesztési javaslatokat emeljük ki

Vinár község Veszprém Megyében helyezkedik el. A jelenleg hatályos Veszprém Megye Területrendezési Terve (VMTRT) és Veszprém Megye Területrendezési Szabályzata (VMTSZ) a település területére vonatkozó rendelkezései, és azzal való egyezősége az alábbiakban foglalható össze:

Kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezete

A település közigazgatási területének, a belterülettől észak-keletre eső része kiemelten fontos érzékeny természeti területek övezetébe tartozik.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

A település közigazgatási területén kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete nem lett kijelölve.

Komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete

A település közigazgatási területén komplex tájrehabilitációt igénylő területek övezetébe sorolt területek nem találhatók.

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete

A település közigazgatási területén *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek övezete* nem került kijelölésre.

Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete

A település közigazgatási területén *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* nem található.

Védett természeti terület övezete

A település közigazgatási területén védett természeti terület övezete, nem került kijelölésre.

Védett természeti terület védőövezete

A település közigazgatási területén védett természeti terület védőövezete, nem került kijelölésre.

Természeti terület övezete

Természeti területek övezetébe a Marcal fő - és mellékcsatorna területe, valamint annak környezete tartozik.

Ökológiai (zöld) folyosó övezete

A település közigazgatási területén *ökológiai folyosó övezete*, nem került kijelölésre.

Térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezete

A településen *térségi tájrehabilitációt igénylő területek övezete* alá tartozó területek nem találhatók.

Tájképvédelmi terület övezete

A településen *tájképvédelmi területek övezete* alá tartozó terület a közigazgatási határ északi peremén lett jelölve.

Térségi hulladék-lerakóhely kijelöléséhez vizsgálat alá vonható terület övezete

Térségi hulladék-lerakóhely kijelöléséhez vizsgálat alá vonható terület a település észak-keleti és dél-keleti részén a közigazgatási határ mellett került kijelölésre.

Hullámtér és nyílt ártér övezete

A település közigazgatási területén *hullámtér és nyílt ártér* övezete nem került kijelölésre.

Csúszásveszélyes terület övezete

Csúszásveszélyes *területek* övezete a település közigazgatási területén nem került kijelölésre.

Vízerózióknak kitett terület övezete

Vízerózióknak *kitett területek* övezete a település közigazgatási területén nem került kijelölésre.

Szélerózióknak kitett terület övezete

Szélerózióknak *kitett területek* övezete a település közigazgatási területén nem került kijelölésre.

Honvédelmi és katasztrófavédelmi terület övezete

A település közigazgatási területén *honvédelmi és katasztrófavédelmi területek* nem találhatók.

3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése ill. a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

3.2.1. Domborzati adatok

A tágabb térség a Marcal nagyjából alacsony-, kisebbrészt magasártéri helyzetű völgye Kisvásárhely és Marcaltő között. A felszín délről 140 méterről ereszkedik északnak 120 méterig. A legmagasabb pont 155 m (Szalapa és Óhíd között). Kamondtól a Marcalt párhuzamos belvízi csatornák kísérik és tagolják a völgytalpat, a csatornahálózat sűrűsége meghaladja az 1 km/km²-t. a domborzat kismértékű szintkülönbsége is érezhetően hat a gazdasági hasznosításra.

A község belterülete a Marcal völgye fölött néhány méterrel elhelyezkedő kisebb homokháton fekszik, aminek tengerszint feletti magassága 125-132 mBf között van. A homokhát felszíne a Marcal völgyének talpától 3-10 m-rel magasabban van. A községet keletről a Hajagos patak völgye, északról a Marcal völgye határolja.

3.2.2. Földtani, vízföldtani adottságok

A vizsgált terület a Kisalföld neogén medencéjének és a Bakony-hegység mezozoós tömegének határán fekszik. A terület földtani felépítését, jellemző képződményeit az alábbiakban ismertetjük:

Az alaphegységi képződményeket a paleozoós és mezozoós kőzetek képviselik. Az idősebb paleozoós, szilúr időszakba sorolható képződmények a felszínen nem találhatók meg, csupán fúrásokból ismertek Takácsi-Vaszar-Bakonytamási-Gic vonalában. A triász alaphegységet Vinár környékén 2800 m mélyen érte el, a földtani kutatófúrás.

A mezozoikum legidősebb képződményei triász korúak és legközelebb Ugod környékén találhatók meg a felszínen, felsőtriász földolomit kifejlődéssel. A triászt elért fúrások általában dolomitot harántoltak, igen eltérő mélységben érve el a képződmény felszínét. Az összlet vastagságát a területen nem ismerjük, mivel egyik fúrás sem érte el a fekvő rétegeket. A triász rétegeket a Pápa Kastélykerti P-2. fúrás 810 m-ben érte el, a tapolcafői vízműkutak 220 m-ben, az adászteveli vízműkút pedig 280 m-ben érte el.

A Júra időszak képződményei a területen sem a felszínen, sem fúrásban nem fordulnak elő.

A Kréta kor kőzetei fúrásban nagyobb területen is nyomkövethetők és foltokban a felszínen is megjelennek. Tapolcafő környékén mészkő és márgás mészkő formájában találjuk a felszínen. Az előbb már említett P-2. fúrásban 509 és 810 m között található felsőkréta márga a Textilgyári P-38. fúrásban 1270 m-től egészen a talpig, azaz 1562 m-ig volt nyomon követhető.

A mezozoikum végével lezárul az alaphegységi képződmények sora. A fedő kőzetek közül a legidősebb eocén korúak felszíni ill. mélységi előfordulásban is csak a Pápától K-re, távolabb figyelhetők meg.

Az oligo-miocén korú homok, agyag, márga, konglomerátum rétegeket több fúrásban is sikerült feltárni, különböző mélységekben. Pápán a P-38. fúrásban 1052 és 1270 m között oligo-miocén agyag fordult elő.

Miocén korú lepelkavics a felszínen csak távolabb Tapolcafő környékén található. A Textilgyár kútjában 300 m-től kezdődően 750 m vastag miocén márgát fúrtak át. A Pápa-hoz közeli takácsi, vaszari szénhidrogénkutató fúrásokban 200-400 m vastagságban található miocén agyagmárga, homokkő 800 ill. 1500 m mélységtől kezdődően. A vaszari Vas-1. sz. fúrás miocén rétegeiben andezittufát is találtak, amely a miocénkori vulkáni működés terméke.

Az alaphegységet fedő rétegek közül igen nagy jelentőséggel bírnak a pannóniai korú képződményeknek, amelyek az alaphegységi tagok által kialakított medencét töltik ki sok helyen igen nagy vastagságban. Az alsó- és felsőpannon összletek együttes vastagsága az 1.500-2.000 métert is elérheti.

Pápán a kastélykerti fúrásban az alsópannon rétegek vastagsága mindössze 30 méter volt, amely azonban Pápától É-ra már a 600-800 m-t is eléri. A rétegek igen kötöttek márga, agyagmárga, vékony homokcsíkok váltakozásából állnak. A felszínen alsópannon rétegek a térségében nem fordulnak elő.

A felsőpannon rétegcsoport már felszíni képződményként is megjelenik. Az összlet porózusabb rétegek váltakozásából áll, mint az alsópannon képződmények. Homok, kissé iszapos homok, homokkő viszonylag nagymértékben vesz részt a rétegek felépítésében. A felsőpannon rétegek vastagsága a környéken 300-400 m.

A pannon üledékek homokos - agyagos rétegeit a területen helyenként a 3 - 6 millió évvel ezelőtti bazaltvulkánosság nyomai szakítják meg (Ság hegy, Hercseg-hegy, Sitkei gyűrű). A kevés lávát tartalmazó, főként tufa és tufit anyagú krátergyűrűk erősen degradálódtak, jórészt pleisztocén - holocén üledékekkel fedettek. A kirobbant vulkáni kráterek ásványi anyagokban gazdag vízzel töltődtek fel. Megfelelő körülmények között a tápanyagban gazdag víz a bemosódott szervesetlen törmelékek keveredve szervesanyagban gazdag, leveles szerkezetű üledéket - alginit (olajpala) - hozott létre (Gérce).

A pleisztocén kori képződményeknek igen nagy a felszínen való elterjedése. Nagy területeket borít a patakok hordalékából származó homokos kavics, kavicsos homok, homok és foltokban agyag. Fúrási adatok szerint a rétegek vastagsága 10-30 m körüli. A vízfolyások környezetében a néhány m vastag holocén rétegek alatt a pleisztocén homokos kavics, kavicsos homok található meg.

A holocén rétegeket öntésagyag, öntésiszap és homok, réti agyag, tőzeg, lápföld, folyami kavics kifejlődéssel találjuk meg a vizsgált terület környezetében.

A térség a Marcal északnak lejtő alluviális völgy síkjára, amihez délnyugaton enyhén tagolt, löszös lejtőüledékes dombsági lejtő csatlakozik. A völgytalp nagyjából jelenkori öntésiszappal, helyenként lápi és réti agyaggal van kitöltve. Helyenként a peremeken tetemes kavics előfordulások is vannak. Alattuk már csekély mélységben iszapos-agyagos-homokos pannóniai rétegek következnek, melyek között kevés a jó víztározó. Aszeizmikus, magas geotermikus gradiensű terület. A mélyebb rétegekből csak 50 °C alatti hőmérsékletű víz tárható fel.

A község területén, a felszínen található legidősebb képződmény a felső-pleisztocén folyóvízi kavics és hordalékkúp összlet, amely a község közigazgatási területének délkeleti szélén, kis foltban jelenik meg.

A község közigazgatási területének nagy részét, így a belterületet is pleisztocén folyóvízi homok fedi.

A Marcal és a Hajagos-patak völgyét öntésagyag, öntésszap és homok, réti agyag, tőzeg, lápföld, folyami kavics kifejlődésű holocén képződmények borítják.

3.2.3. Vízrajz

A térség teljes egészében a Marcal ártere. Nyugat felől a Vas megyei-, keletről a Veszprémi megyei- mellékcsatornák folynak vele párhuzamosan. Segítségükkel a Marcal árvizeit gyorsan le tudják vezetni. A Marcal árterülete 82 km², amiből 0,1 km² belterület, 66 km² rét és legelő, 16 km² erdő. Vízháztartását a mérsékelt lefolyás jellemzi.

$$L_f = 3,5 \text{ l/s. km}^2 \quad L_t = 17 \% \quad V_h = 25 \text{ mm/év}$$

hol: L_f : fajlagos lefolyás

L_t : Lefolyási tényező %-ban

V_h : vízhiány mm-ben

A Marcal vízjárását a karakói vízmérce adataival szemléltetjük.

Vízfolyás	Vízmérce	LKV	LNV	KQ	KÖQ	NQ
		cm		m ³ /s		
Marcal	Karakó	26	290	0,1	0,8	40

A kisvizek fő időszaka az ősz, az árvizeké a kora nyár, a vízminőség II. osztályú.

A talajvíz mélysége a magasabb térszíneken 2 méter felett van. Mennyisége eléri a 3 l/s.km²-t. A rétegvíz mennyisége 1 l/s.km² körüli, az artézi kutak száma kevés, mélységük 100 méter feletti, vízhozamuk szűkös.

A felszíni csapadékvizek befogadója a Gergelyi-csatorna, ill. a Marcal, végső soron a Duna.

3.2.5. Talaj- és vízvédelem

A talaj és a víz védelme kiterjed a föld felszíni és felszín alatti rétegeire. Az egészséges életfeltételek biztosítása érdekében a földben, vagy a föld felszínén csak olyan anyag helyezhető el, valamint csak olyan tevékenység végezhető, amely a földet valamint a környezeti elemeket, a felszíni és a felszín alatti vizeket nem szennyezi, nem károsítja.

3.2.5.1. Felszíni vizek

A felszíni csapadékvizek befogadói korábban említett, települést érintő vízfolyások és mellékágaik, majd a Marcal, végső soron a Duna.

A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól rendelkező 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 2. sz. melléklete határozza meg a szennyvizek

befogadóba való közvetlen bevezetésére vonatkozó kibocsátási határértékeket.

A melléklet szerint a területre az Általánosan védett felszíni vízminőség-védelmi területi kategóriára érvényes határértékek vonatkoznak, így a vonatkozó területi kibocsátási határértékek a következők:

Megnevezés	4. Általános védettségi kategória befogadói
pH	6-9,5
Szennyező anyagok	
Dikrotmátos oxigénfogyasztás KOIk	150
Biokémiai oxigénigény BOI5	50
Összes szerves nitrogén öNÁsv(8)	50
Összes nitrogén(8)	55
Ammónia-ammónium-nitrogén(8)	20
Összes lebegőanyag	200
Összes foszfor, Pösszes	10
Szerves oldószer extrakt (olajok, zsírok) (2)	10
Fenolok (Fenolindex)	3
Összes vas	20
Összes mangán	5
Szulfidok	2
Aktív klór	2 (6)
Összes só	-
Nátrium-egyenérték (%)	-
Fluoridok	20
Coliform szám (i=individuum=egyed) (5)	10 i/cm3
Veszélyes és mérgező anyagok	
Összes arzén	0,5
Összes bárium	0,2
Cianid, könnyen felszabaduló	10
Összes cianid	0,1
Összes ezüst	0,01

Megnevezés	4. Általános védeettségi kategória befogadói
Összes higany	5
Összes cink	0,05
Összes kadmium	1
Összes kobalt	0,5
Króm VI	1
Összes króm	0,2
Összes ólom	0,5
Összes ón	2
Összes réz	1
Összes nikkel	0,3
Molibdén	
Egyéb	
Hőterhelés	

A talaj és a víz védelme kiterjed a földfelszíni és felszín alatti rétegeire. Az egészséges életfeltételek biztosítása érdekében a földben, vagy a föld felszínén csak olyan anyag helyezhető el, valamint csak olyan tevékenység végezhető, amely a földet valamint a környezeti elemeket, a felszíni és a felszín alatti vizeket nem szennyezi, nem károsítja.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet célja a felszíni vizek minőségének megóvása, fenntartása és javítása, a vízi és víz közeli, továbbá a felszíni víztől közvetlenül függő szárazföldi élőhelyek és élő szervezetek fennmaradásához szükséges feltételek biztosítása, a vízhasználatok biztonsága, az emberi egészség és a környezeti állapot megőrzése érdekében a szennyezések megelőzése és csökkentése. A Korm. rendelet, amely teljes egészében 2004. augusztus 5.-én lépett hatályba, 25.§-a kimondja, hogy szennyvízkibocsátással, közcatornába vezetéssel kapcsolatos környezetvédelmi követelményeket a kibocsátó számára a külön jogszabály szerinti engedélyben, illetve azok hatálya alá nem tartozó külön jogszabály szerinti tevékenység esetén a felügyelőség által kiadott külön engedélyben kell meghatározni.

3.2.5.2. Földvédelem, felszín alatti vizek

A környezet vízvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény egyaránt meghatároz általános követelményeket a vizek és a föld védelme érdekében. A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti forrásaira és folyamataira. A védelemnek magába kell foglalnia a talaj termőképességének, víz- és levegőháztartásának védelmét is.

A felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szól a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, melynek célja a felszín alatti vizek jó állapotának biztosításával és annak fenntartásával, szennyezésének fokozatos csökkentésével és megelőzésével, hasznosítható készleteinek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználattal, a földtani közeg kármentesítésével összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek megállapítása. A rendelet hatálya - a magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenységek, és az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény hatálya alá tartozó anyagok és tevékenységek kivételével - kiterjed a felszín alatti vízre, a földtani közegre, a szennyezőanyagra; a felszín alatti vizek és a földtani közeg állapotát érintő tevékenységekre.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának a feltételrendszerét, a besorolásokat pedig a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza, mely szerint Vinár község az érzékeny területek körébe sorolható.

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, amely a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vizilétesítmények védelméről szól, meghatározza a felszín alatti vízbázisok esetében a belső, külső, valamint a hidrogeológiai védőidom és védőterületek meghatározásának, kijelölésének, kialakításának, és fenntartásának módját. Vinár község nem fekszik közüzemi ivóvízbázis védőterületén.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet szerint a település közigazgatási területe nitrátérzékeny területen található.

A talaj és a vizek minőségét befolyásoló külső tényezők a vízellátás, a szennyvízelhelyezés és trágyakezelés illetve a csapadékvíz-elvezetés, melyekről részletesen a közműveket bemutató fejezetben szólunk.

3.2.5.3. Természet és tájvédelem

Vináron országos, illetve helyi jelentőségű védett természeti terület nem található.

Védendő külterületi részek a közigazgatási terület északi részén, a Marcal mentén található természeti területek.

A természeti területek nemcsak a ritka fajok megőrzésének szempontjából, hanem ökológiai szempontból is jelentősek, hiszen a Marcal-folyó a hozzá kapcsolódó part menti kísérő sávval fontos ökológiai folyosó is egyben. Szintén ökológiai folyosóként funkcionál a külterületet átszelő Hajagos-patak is.

Az érzékeny természeti területként nyilvántartott külterületi részek a közigazgatási terület északi felét foglalják magukba. Az érzékeny természeti területekre (ÉTT) vonatkozó szabályokat a 2/2002 KÖM-FVM rendelet határozza meg. Ezeken a területeken olyan gazdálkodási módszerek fenntartása a cél, amely biztosítja a táji értékek, a biodiverzitás, az élőhelyek megőrzését. Ez a gazdálkodási mód támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozások betartását jelenti.

A védett és védendő értékeken kívül fontos szerepet játszanak az ún. ökológiai kiegyenlítő felületek, amelyek a szántók között a növény- és állatfajok számára élőhely fragmentumként szolgálnak. Jelen esetben az ökológiai kiegyenlítő felületek döntő többségét a mezőgazdasági területek szegélyén, utak, árkok mentén húzódó fasorok, cserjesávok alkotják. Ezek fő fajai a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), a nyarak (*Populus sp.*), a kökény (*Prunus spinosa*), az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), a fekete bodza (*Sambucus nigra*), a gyepűrózsa (*Rosa canina*). A fajok természetvédelmi értéke nem magas, de ezek a területek ökológiai szempontból annál fontosabbak. Részben búvó- és táplálkozóhelyet, részben vándorlási lehetőséget biztosítanak a Marcal, mint ökológiai folyosó irányába. A településen rendkívül fontosak ezek a fás, cserjés állományok, mert az ökológiai kiegyenlítő felületekhez tartozó természeti területeken kívüli, a Marcal, illetve a Hajagos-patak menti gyepterületek aránya alacsony, az erdőterületek aránya pedig mindössze 3 ha a teljes közigazgatási területen.

A tájhasználati konfliktusoknál említettük, hogy a Marcal és mellékcsatornája mentén nagyon kevés a fás növényzet. Egy-egy cserjecsoporton, fán kívül nincs fás állomány, s ez ökológiai és tájképi szempontból is kedvezőtlen.

Az 1996. évi LIII. trv. kiemeli az egyedi tájértékek megőrzésének fontosságát. Az egyedi tájértékek mutatják a település múltját, hagyományait, az ember társadalmi tevékenységével létrehozott tájalkotó elemek, melyek kultúrtörténeti, vagy esztétikai szempontból egy község számára jelentőssé váltak, de nem állnak műemléki, vagy természetvédelmi oltalom alatt. A tájértéknek

közösségi jelentőséggel kell bírnia, környezetével együtt értelmezendő és védendő.

Vinár javasolt egyedi tájértékei:

1. Idős nehézszagú boróka (*Juniperus sabina* 'Tamariscifolia') a temetőben
2. Értékes XIX. századi sírkeresztek a temetőben
3. Feszület a temetőben
4. Gólyafészek a temető sarkán
5. Feszület a Köztársaság utca 43. mellett
6. Feszület a templomkertben
7. Emlékmű a lakóterület északi végében
8. Gólyafészek a Köztársaság utca 46. előtt
9. Idős hárs (*Tilia* sp.) a Nemesszalókra vezető út mentén

3.2.5.3.1. Tájhasználati konfliktusok

A társadalmi-gazdasági folyamatokat tükröző, folyamatosan változó táj sokféle szükségletet elégít ki. A tájhasználatok gyakran hatnak egymásra, korlátozzák egymás érvényesülését, és befolyásolják az ökológiai, ökonómiai és tájképi potenciálok egyensúlyát. Vináron a tájhasználati konfliktusok három problémakör köré csoportosulnak:

- A Marcal és mellékcsatornája menti fás növényzet hiányának tájképi és természetvédelmi problémák mellett környezetvédelmi hatásai is vannak, hiszen a szennyezések kiszűrésében, hatástalanításában, a szántókról érkező tápanyagdúsulás megakadályozásában a part menti fás növényzetnek fontos szerepe van.
- A belterületi lakóterület határa sok helyütt nincs elválasztva megfelelő mértékben a szomszédos mezőgazdasági területektől. Ez főként a lakóterület északi oldalán szembetűnő. A szomszédos mezőgazdasági területekről por és egyéb szennyezőanyag kerülhet a házak közé, de településképi szempontból is hátrányos a jelenlegi állapot. Közút menti növényesítés (fásítás) hiánya jelentkezik az északi irányba vezető közút mentén. Ez utóbbi amellett, hogy tájlesztetیکai szempontból hátrányos, balesetvédelmi szempontból sem megfelelő (szél, hófúvás).
- A külterület egy részén problémát jelentenek a nagyparcellás, összefüggő szántóterületek. Ez a probléma egyrészt ökológiai konfliktust eredményez, hiszen erdősávok, fasorok híján kevés élő- és szaporodóhelyet biztosítanak az élőlényeknek, másrészt gazdasági hátrányokkal is jár, hiszen a gyorsabb kiszáradás következtében csökken a terméseredmény, a szél- és hókárosítás is nagyobb.

3.2.5.3.2. Táj- és településtörténet

Az itt élő emberek sorsát kezdetektől a Marcal mocsaras melléke befolyásolta. Minden bizonnyal a bronzkor lakossága, az avarok és a rómaiak is előnyösnek tartották a táji adottságokat a letelepedéshez.

A rómaiak és az utánuk következő népvándorlás korabeli népek még nem végezhettek jelentős tájalakító tevékenységet, bár kisebb lecsapolások bizonyára történtek. A X. század elején betelepülő magyar népcsoportok egyrészt magukkal hozták saját mezőgazdasági kultúrájukat, másrészt az itt lakó késő avar telepek lakóinak módszereit használták fel a termeléshez. A középkori magyar állam megszilárdulásakor, a XII-XIII. században indult el a népesség olyan arányú növekedése, hogy szükség volt az erdők irtással szántókká történő átalakítására, lápok, vizes területek lecsapolására, patakmedrek rendezésére. Az Árpád korban a mocsaras vidék természetes védőrendszert képezett. A település első említése 1237-ből származik. Nevének jelentése bortermelő, amiből következtethető, hogy a középkor folyamán bortermeléssel foglalkozott az itt élő lakosság. Területének nagy része a Sitkei családé volt.

A török időkben 150 évre elnéptelenedett, s csak az 1700-as években települt be újra.

Ennek következtében nagy felületű szántóterületek maradtak parlagon, ahol megindult a begyepesedés, majd a beerdősülés folyamata. 1719-ben adómentességet engedélyeztek a letelepedőknek. A XVIII. század első felétől újra elindult a gazdálkodás, a degradált területeket megtisztították az elburjánzó növényzettől és az igaerő növekedése lehetővé tette szinte a korlátlan mezőgazdasági művelést. A gazdálkodást urbáriumokkal szabályozták. Ezek szerint szabad volt az erdei makkoltatás és a közös legelők használata. A XIX. század 50-es éveiben folytak a tagosítások, melyek során újra rendezték a földterületek birtokviszonyait.

A XIX. században a lakosság nagy része a mezőgazdaságban dolgozik, de az 1900-as évek elején jelentőssé válik az iparban és a kereskedelemben dolgozók száma.

Önálló önkormányzata 1990 óta van, előtte Marcalgergelyihez, majd Nemesszalókhöz tartozott. Az iskoláskorúak Nemesszalókra járnak, az óvodások pedig Marcalgegyibe.

3.2.5.3.3. Vinár zöldfelületi rendszere

Általános településkép, településszerkezeti sajátosságok

A település egyutcás szerkezettel jellemezhető, hiszen a Rákóczi utcán kívül, több utcája fejlődőben van, új parcellázások beépítések történnek. A település nagyrészt előkertes, kisebb részében utcavonalas beépítésű. Az előkertek növénykiültetései

hozzájárulhatnak az utcai zöldfelület hatásának növeléséhez. Utcavonalas beépítést főként a Köztársaság utca északi végének nyugati oldalán figyelhetjük meg.

A házak építészeti stílusát tekintve vegyes képet mutatnak. Az egyszintes beépítések zömmel egységes stílusúak, néhány igazán szép, barokkos vonásokat tükröző múlt században épült ház is fennmaradt, de az új beépítések homlokzat- és tetőkialakítása, színvilága elég változatos képet mutat.

A beépítésben előfordulnak a zömmel egyszintes házakból álló utcaszakaszok (Köztársaság utca északi része), a Rákóczi utcai kereszteződéstől délre azonban meglehetősen vegyes az utcakép, az új beépítésű utcákban pedig szinte kivétel nélkül kétszintes házak épülnek. Feltehetően a Köztársaság utca északi része lehetett a település ősi része, s később kezdett el kiépülni a vasút megépülése után annak irányába.

Ez a különbség a zöldfelületi adottságokban is megnyilvánul, hiszen amíg a Köztársaság utca északi részén keskeny kiültetési sáv található, addig a déli szakasz nyugati oldalán már szélesebb, a keleti oldalon (Rákóczi utcától délre már akár két fasor kialakítására is elegendő a hely.

A zöldfelületi adottságok tehát változók a településen és kihasználtságuk is így jellemezhető. Sok az üres, növénytelen utcaszakasz, s bár néhol nagyon keskeny az ültetési sáv, évelőágyak, nyírt cserjesávok számára mindenhol lenne hely.

A településen két növénykiültetési irányvonal figyelhető meg. Az egyik a kis méretű gyümölcsfákból álló szakaszok egy-egy fehér akáccal (*Robinia pseudoacacia*), amelyeket néhol mályvacserjével (*Hibiscus syriacus*), fagyalsövénnyel (*Ligustrum vulgare*) színesítenek. Itt kell kiemelni a település legegységesebb utcáját, a Rákóczi Ferenc utcát, amelyik a település egyetlen, egységesen fásított utcája. Az alacsony gyümölcsfákból álló fasor közé egy-egy idősebb dió (*Juglans regia*) ékelődik. Példa ez az utca arra is, hogy szűk sáv esetén is lehet megfelelő zöldfelületet kialakítani. Természetesen ez nem alkalmazható mindenhol (űrszelvény biztosítása, balesetveszély), de mindenképp figyelemre méltó.

A település másik fő ültetett növénycsoportja a tűlevelű örökzöldekből áll. Főként a tuják, a hamisciprusok dominálnak, de néhol a fenyők is megjelennek. A tű- és pikkelylevelűek nagy tömegben nyomasztó, kevésbé dekoratív, mint lombhullató társaik esetében, elhatároló, elzáró hatásuk pedig jóval nagyobb. A keskenyebb sávokba ültetett tuják nagyra növe falszerű lezárást alkotnak, megjelenésük látvány és esetenként közlekedési szempontból is zavaró. Létjogosultságuk a temetőben van hagyományőrző szerepük miatt. A sírok környezetébe, elhatároló sávként is megfelelő alkalmazásuk.

Nagyon szembetűnők és zavaróak a légvezetékek az egész településen. Nincs olyan rész, ahol ne a vezetéktömeg uralná az utcaképet.

Jelentős potenciális zöldfelület található a Rákóczi utcához kapcsolódó új beépítésű utcában, amely közpark létesítésére lenne alkalmas.

A lakóterületi településkapuk, a fogadóterületek zöldfelületi ellátottsága nem megfelelő. A déli oldalon a fogadóképet nagymértékben meghatározza a vasútállomás és környezetének állapota. Ez rendezetlen állapotot tükröz, az épület előtti tujasortól eltekintve nincs növényzet, hatalmas burkolatlan területek, nincs a közlekedő terület elhatárolva a várakozó területtől, nem nyújt kedvező látványt a településre érkezőnek.

Jelentős külterületi fasorként talán a közigazgatási terület déli oldalán Nemesszalók felé vezető út vegyes (hárs, nyár, akác) fasora említhető. Fásítás szempontjából nagy hiányosságok tapasztalhatók az észak felé vezető közút mentén.

Közkertek, közparkok, kiteresedő területek

Templomkert

A templom épülete meghatározó a településképben. Kertjére és környezetére a túlevelű örökzöldek dominanciája jellemző, bár a közelmúltban telepített lombhullató fák később ellensúlyozzák majd ezt a hatást. A templomkertbe telepített lucfenyők és az utcafrontra ültetett oregoni álciprusok egészséges, szép egyedek, de nagyra nőve eltakarják a látványt, komorrá, zárttá teszik a teret. Az ilyen jellegű, meglehetősen magasra növő fajoknak jól át kell gondolni a helyét, nehogy később zavaróvá váljanak. Ezen kívül a templomkertben a díszítés is fontos cél, ehhez pedig mindenképpen virágzó cserje- és évelőágyakra van szükség. Az előkertbe inkább ilyen jellegű fajokat javasolt ültetni, a területet jobban kihasználva, kertépítészeti szempontok szerint átgondolt tereket formálva alkalmazásukkal. A kerítés terméskő lábazata esztétikus, de a fémelemek cseréje javasolt. Egy nyírt cserjesáv jobban megfelelne ennek a funkciónak, mert dekoratív és megadja a megfelelő, de nem hangsúlyos lehatárolást.

A templom közelében található millenniumi emlékműnél is a tuják töltik be a figyelemfelkeltő, hangsúlyozó szerepet. A hangsúlyozásnak valóban fontos szerepe van, de több faj felhasználásával, lomblevelű örökzöldekkel kombinált más oszlopos fajokkal (pl. az őshonos tiszafával) talán változatosabb képet lehet elérni. A murvás út mentén kialakított felásott sáv jó kezdeményezés a díszítő egynyári-, vagy évelőágyak telepítése céljából.

Jelen esetben nemcsak a szobornak kell megfelelő keretet adni, de a szomszédos szántóktól való elhatárolás is nagyon fontos,

hiszen így az emlékmű szigetként jelenik meg környezetében és a szemlélődő tekintete a nagyobb távlatok felé vonzódik. Ezért egy sokkal karakteresebb lehatárolás szükséges és nemcsak az emlékmű szűkebb, hanem a tágabb környezetében is. Ez a településszegély mezőgazdasági területektől való lehatárolása miatt is fontos.

Intézménykertek / Jelentős zöldfelületi igénnyel rendelkező intézmények

Faluház, polgármesteri hivatal környezete

A település lelkét jelentő faluház előteréből, oldal- és hátsókertjéből szinte teljesen hiányzik a növényzet. Az épületet övező, azt kiegészítő pihenést, kikapcsolódást nyújtó rendezett kertépítészeti tér különösen nélkülözhetetlen ilyen jellegű intézmény esetén. A kert fontosságát nem lehet mellékes szempontként kezelni az épület mellett. A kert az épített tér kibővülése. Tereket szervez, gyönyörködtet, pihenésre szolgál, akárcsak az épület. Az árnyékadó fák, a térformáló cserjék, az intim terek és a díszes évelők, vagy egynyáriak mind-mind azt szolgálják, hogy testileg-lelkileg felüdüljön a látogató. Közintézményeinknek kertjeiken keresztül is feladata hagyományaink megóvása, továbbadása. Az esztétikus, egészséges környezet befolyásolja a gyerekek személyiségét, fejlődését, hiszen ily módon alakul ki az igénye felnőtt korában a megfelelő környezet iránt, s próbálja majd ő is ebben a szellemben formálni az őt körülvevő világot.

A terület alkalmas játszótér kialakítására, mint ahogyan erre történtek is kezdeményezések, de a kialakításon sokat lehet javítani. A növényzet felhasználásával történő téralakítás, szomszédos funkciók (sportpálya) elválasztása ebben az esetben is lényeges. A gyerekek is jobban érzik magukat benne, hiszen rengeteg játékra csábító hely teremődik egy kertépítészeti szempontok alapján megformált kertben. A jövőben figyelmet kell fordítani a szabványokban rögzített, játékok közötti védőtávolságok betartására és a balesetveszélyt csökkentő burkolatok (pl. gumitégla, homok) játszószerkezetek körüli elhelyezésére.

Orvosi rendelő, posta előtti terület

Erről a területről is hiányoznak a növények. A terület teljesen alárendelt a funkciónak, a díszítés, az objektumok, építmények keretbe foglalása nem történt meg, pedig nagyon fontos lenne. A hátsó objektum elhatárolásával, a kerítés menti növénytelepítéssel ki lehetne zárni a zavaró elemeket, a tér karakteressé válna. Határozottan el kell választani a közlekedő területeket a többi felülettől, a látvány szempontjából zavaró légvezetékek földkábelbe helyezése javasolt. A fészület és a tér között is növényzettel lehet megteremteni a jelenleg hiányzó kapcsolatot. A területre kertépítészeti terv készítése javasolt.

Zöldfelületi intézményekTemető

A lakóterülethez kapcsolódó temető karakteres elhatárolása jó kezdeményezés. Itt a tűlevelű örökzöldek ültetése is elfogadható. A tuják ültetési távolsága talán túl nagy egy későbbiekben zárt sövény kialakulásához, de az elhatárolás szükségessége jó meglátás volt. A temető növényzetét a ravatalozó környezetében lévő nagyobb tuják, a délnyugati határ mentén ültetett lucfenyők (*Picea abies*), néhány koros nehézszagú boróka, illetve egy-két közönséges nyír (*Betula pendula*) alkotja. Néhány árnyékadó lombhullató fa ültetése javasolt, valamint az elpusztult növények cseréje. Ki kell emelni a temető értékes múlt századi terméskő sírkeresztjeit, valamint a temető délnyugati oldalával szemben lévő szép, idős nyírt sövényt.

A temető mellett kialakított parkoló körbehatárolására azonban jobb megoldás is van a tujáknál. Nem szükséges ilyen nagy mennyiségben alkalmazni őket, ezen kívül egy dekoratív, nyírt sövény tökéletesen betölti ezt a funkciót. A tuják cseréje mindenképpen javasolt, valamint a parkoló fásítása is. A parkolók fásítása a jogszabályban meghatározott, három parkolónként egy fa ültetését írja elő.

Mezőgazdasági terület

A településre a kis- és középbirtok volt jellemző az 1930-as években. A termelőszövetkezet megalakulásával a birtokok koncentráálódtak. A termelőszövetkezet 1959-ben alakult.

A szántóföldek a közigazgatási terület nagy részét elfoglalják. Jelentős az összefüggő, homogén szántók előfordulása. Nagyrészt homokos-vályog fizikai féleségűek.

A gyepek művelési ágú területek döntő többsége a Marcal és mellékcsatornája mentén terül el. A gyepek nagy része természeti területként van nyilvántartva.

Erdőterület

- A településen az erdőterületek nagysága 3,0 ha, amelyből 1,3 ha védelmi, 1,7 ha gazdasági rendeltetésű.
- Az erdőterületek 50 %-a rendezetlen tulajdoni viszonyú, 50 %-án magán erdőgazdálkodás folyik.
- A fafajösszetétel a következő: akác 47,1 %, keménylombos 17,6 %, nyár 29,4 %, lágylombos 5,9 %.

3.2.4. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása

3.2.4.1. Levegőtisztaság-védelem

A tiszta, egészséges levegő biztosítása alapvető emberi szükségletet elégít ki. A levegő tisztaságának védelmét a módosított 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet (R) részletesen szabályozza.

A rendelet alapján a települési önkormányzat jegyzője környezetvédelmi hatósági hatáskörében eljár:

a) az egy háztartásban élő személy(ek) mindennapi szükségleteinek kielégítésére, otthona fenntartására szolgáló tevékenység és az ahhoz használt berendezés; a családi ház, illetve az egy vagy több lakás ellátására szolgáló, az 500 kW névleges bemenő hőteljesítményt meg nem haladó tüzelő- és egyéb, kizárólag füstgázt kibocsátó berendezés (a továbbiakban együtt: háztartási tevékenység) forrásaival,

b) az oktatási, egészségügyi és szociális intézmények azon 500 kW névleges bemenő hőteljesítményt meg nem haladó tüzelő- és egyéb, kizárólag füstgázt kibocsátó berendezései forrásaival, amelyeket nem gazdasági tevékenység keretében üzemeltetnek, valamint

c) a 140 kW névleges bemenő hőteljesítményt meg nem haladó tüzelő- és egyéb, kizárólag füstgázt kibocsátó berendezések forrásaival

kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi ügyekben és ellenőrzi a felsoroltakat.

A jogszabályi változások következtében levegőtisztaság-védelmi szempontból a szolgáltatások esetében az első fokú környezetvédelmi hatósági jogkört a környezetvédelmi felügyelőség gyakorolja. Ez alapján az önkormányzati intézményeknek a Felügyelőségre be kell jelenteni a 140 kW bemenő hőteljesítményt meghaladó tüzelőberendezés pontforrását.

A légszennyezettség (immisszió) a levegőben a levegőterhelés hatására kialakult légszennyező anyag koncentrációja, beleértve a légszennyező anyag adott időtartam alatt felületekre történt kiülepedését;

A levegőterhelés (emisszió) valamely anyag vagy energia levegőbe juttatása;

Az elérhető legjobb technika a korszerű technikai színvonalnak megfelelő módszer, üzemeltetési eljárás, berendezés, amelyet a kibocsátások megelőzése és - amennyiben az nem valósítható meg - a kibocsátások csökkentése, valamint a környezet egészére gyakorolt hatás mérséklése érdekében alkalmaznak, és amely a kibocsátási határértékek megállapításának alapjául szolgál.

3.2.4.1.1. Klimatikus viszonyok

Mérsékelten hűvös, mérsékelten száraz éghajlatú, de a terület déli része már a mérsékelten nedves típushoz tartozik.

A napsütés évi összege 1950-2000 óra között változik. Nyáron 790 óra, télen 195 óra körüli a várható napsütés.

Az évi középhőmérséklet 9,5-10 °C, a vegetációs időszaké pedig 16,0-16,4 °C. az év folyamán mintegy 181 napon át várható, hogy a napi átlaghőmérséklet meghaladja a 10 °C-t. A fagymentes napok száma évente 185-190. Az utolsó fagyos nap április 12-14, míg az első október 21-22-én várható. Az abszolút maximumok átlaga 33,0, °C míg a minimumoké -16,0 °C.

A terület déli része csapadékosabb, mint az északi. Északon évi 640 mm csapadék várható, míg délen 700 mm. A vegetációs időszakban ugyancsak a déli területek élveznek több csapadékot (430 mm). A tél folyamán 36-38 napig borítja a talajt hó, az átlagos maximális hóvastagság 28 cm.

Az ariditási index a csapadéknak megfelelően az északi részen nagyobb (1,10), mint a déli vidékeken (1,00).

Leggyakrabban északról és délről fúj a szél, az átlagos szélesség 2,5-3,0 m/s.

3.2.4.1.2. A légszennyezettség határértékei

A környezeti levegőben található kiemelt jelentőségű légszennyező anyagokra vonatkozó egészségügyi határértékeket a 14/2001. (V.9.) KÖM-EÜM-FVM együttes rendelet (Vhr) 1.1. számú melléklet A./ pontja szabályozza.

A légszennyezettség ökológiai határértékeit és a légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékeny területek típusait a rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza. A község közigazgatási területe nem minősül ökológiailag sérülékeny területnek.

Vinár települést területét a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet nem sorolja egyetlen légszenyezettségi agglomerációhoz, vagy zónához sem.

Kibocsátási határértékek

A helyhez kötött légszennyező pontforrásokra vonatkozó általános technológiai kibocsátási határértékeket a légszennyező anyag tömegáramának figyelembevételével a 14/2001. (V.9.) KÖM-EÜM-FVM együttes rendelet 5. sz. melléklete az egyes technológiai kibocsátási határértékeket és egyéb előírásokat a 6. sz. melléklete tartalmazza.

A 23/2001. (XI. 13.) KÖM rendelet rendelkezik a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű

tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről.

3.2.4.1.3. Jellemző emissziók

A község levegőjének minőségét az alábbi emissziók határozzák meg:

- mezőgazdasági és szolgáltató létesítmények fűtése
- közlekedés
- egyedi fűtések

Egyedi fűtések

A fűtésből származó emissziókat a légszennyező anyagok közül a kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok, a szilárd és a korom emisszió jellemzi.

A hagyományos tüzelőberendezéssel végzett háztartási tüzelés jelentékeny légszennyező hatásának fő oka a nem tökéletes égés, mivel az egységnyi tüzelőanyag mennyisége a tökéletlen égés következtében lényegesen több szén-monoxid- és koromkibocsátást okoz, mint ha azt jól szabályozható, korszerű nagyüzemi kazánokkal végeznék.

A tüzelési technológiáknál a **szén** használata során keletkezik a legtöbb fajta és legnagyobb mennyiségű szennyezőanyag. Kedvezőbb hatás érhető el az **olajtüzelés** alkalmazásával, mivel az olaj kéntartalma, így kén-dioxid kibocsátása kisebb. A koromkibocsátás mellett a magasabb égési hőmérséklet következtében azonban megjelenik a nitrogénoxid kibocsátás.

A **fatüzelés** viszonylag alacsony hőmérsékletű égéssel történik, így nitrogénoxid kibocsátást nem eredményez. Mivel a fa ként nem tartalmaz, elmarad a kén-dioxid kibocsátás is. Ezzel szemben jelentős a szilárd nem toxikus légszennyezőanyag (pernye) kibocsátás.

A jó szabályozási lehetőség következtében a **gáztüzelés** viszonylag kis mértékű szén-monoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, gyakorlatilag kén-dioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt nitrogén-oxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag nem keletkezik.

Megállapítható, hogy a fatüzelés mellett a gáztüzelés okozza a legkisebb környezetszennyezést.

Vináron a vezetékes földgázellátás, a belterületen 100%-osan kiépült. Jelenleg a bekötések száma 42 db, mely 50 %-os bekötési arálynak felel meg. A fennmaradó lakások fűtését vegyes tüzeléssel (szén és fa) oldják meg.

A település légszennyezettségi állapotáról mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A környezeti adottságok alapján joggal feltételezhető, hogy a légszennyezettség a község közigazgatási

területén a 14/2001. (V.9.) KÖM-EüM-FVM együttes rendelet szerinti egészségügyi és ökológiai határértékeket nem haladja meg.

A hagyományos szén-, fa- esetleg olajtüzelésű fűtésből származó légszennyező anyagok- szén-monoxid és kén-dioxid, korom, pernye - mennyisége a jó levegő-minőséget lényegesen befolyásolhatja, ezért a fűtési időszakban a levegő minősége rosszabb, mint azon kívül.

A település levegőminőségének, ezáltal környezeti állapotának további javulása érhető el a gázhálózatra való további csatlakozásokkal, és ez által a fűtési rendszer korszerűsítésével.

Mezőgazdasági és szolgáltató létesítmények

A településen bejelentésköteles légszennyező pontforrás nem üzemel.

A község területén jelenleg nincs jelentős ipari és mezőgazdasági levegőszennyezés. Ennek a kedvező állapotnak a fenntartása érdekében a jövőben olyan új tevékenységeket célszerű támogatni, melyek a lakókörnyezetet minimális mértékben terheli.

A 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet **6. §** (1) szerint, a rendelet 2. számú mellékletében felsorolt tevékenységek esetében, a mellékletben meghatározott kiterjedésű védelmi övezetet kell kialakítani a rendelet hatálybalépését követően létesített új légszennyező források körül.

A településen nagyméretű állattartó telep nincs, csak a házaknál tartanak kisebb számban állatokat. Jelentős bűzzel járó tevékenységet nem folytatnak a község területén.

A belterületen történő állattartást - a lehetséges bűzhatás figyelembevételével - helyi rendeletben kell szabályozni.

A település egyik lehetséges fejlődési iránya a falusi turizmus elterjedése. A környék egyik fő vonzereje a tiszta, egészséges levegő, mely szintén a kedvező légszennyezettségi állapot fenntartásában teszi érdekelté a községet.

Közlekedés

A közlekedési emissziókat a szén-monoxid, nitrogén-oxidok, korom és kén-dioxid szennyezőanyagok jellemzik. Elsősorban a jelentősebb főutak forgalmából eredő emisszióval kell számolni. A település a 8411 számú Somlóvásárhely-Nemesszalók-szergényi összekötő úton közelíthető meg, amely áthalad község belterületén.

A 8411. sz. út forgalma csekély, levegőtisztaságvédelmi szempontból problémát nem jelent. Az út forgalmi adatai a zajvédelmi fejezetben találhatók.

A település levegő minőségével kapcsolatban figyelembe kell venni a településen található utak kiépítettségét. Lokális problémát okozhat ugyanis a burkolatlan utak mentén felvert por. E tényből

fakad az a követelmény, hogy a porterhelést célszerű csökkenteni. A külterületi utak nagy része földút, valamint a belterületi részeken is található kiépítetlen útszakaszok

Porterhelésre számíthatunk ezen kívül még a mezőgazdasági munkák idején, amikor a talajmunkák során jelentős mennyiségű por kerül a levegőbe, valamint megnövekszik a tehergépjármű forgalom.

A mezőgazdasági területek körül létesített mezővédő erdősávok, illetve egyéb, védelmi funkciót betöltő növényzsávok sok helyen eltűntek, illetve hiányosak, ezek pótlása szükséges.

3.2.5. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény szerint hulladéknak minősül bármely, a törvény 1. számú melléklete szerinti kategóriák valamelyikébe tartozó tárgy vagy anyag, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik, vagy megválni köteles. Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, illetve a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést, illetve környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, környezetkímélő ártalmatlanítását.

A törvény külön szabályokat tartalmaz a települési szilárd és folyékony hulladékokra és a veszélyes hulladékokra vonatkozóan:

Települési szilárd hulladék

Amint már a korábbi fejezetekben említettük a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. tv. szerint a települési önkormányzatok feladata az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladékok, kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése és fenntartása.

A településen keletkezett hulladék összetétele rendkívül inhomogén, nagy szervesanyag tartalmú háztartási hulladék mellett tartalmaz még vegyes kerti és veszélyes hulladékot (növényvédőszeres göngyöleg, lejárt szavatosságú gyógyszer, használt elem stb.) is, ezért elhelyezését rendkívüli gondossággal kell megoldani.

A településen a háztartásokban és a község vállalkozóinál keletkezett kommunális hulladék gyűjtése és elszállítása szervezett formában történik. A hulladék begyűjtését az önkormányzattal szerződésben álló az Avar Ajka Városgazdálkodási Kft. végzi heti egy alkalommal. A gyűjtés 120 literes kukákban történik. A települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeit a 213/2001. (IX. 14.) Korm. rendelet szabályozza. A rendelet kiterjed a települési szilárd és a települési folyékony hulladékokra egyaránt. A települési folyékony hulladékok kezelésével már korábban foglalkoztunk. Az összegyűjtött szilárd kommunális hulladék az Avar

Ajka Városgazdálkodási Kft. ajkai kommunális szilárd hulladéklerakó telepén történik. A jelenlegi hulladék-elhelyezés környezetvédelmi szempontból megoldottnak tekinthető. A település a csatlakozott az Észak-balatoni Regionális Hulladékkezelő Rendszerhez.

A hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakók lezárásának és utógondozásának szabályairól és egyes feltételeiről a 20/2006. (IV. 5.) KVM rendelet rendelkezik. A település területén felhagyott hulladéklerakó nem található.

A településen tervezett fejlesztések a kommunális szilárd hulladék mennyiségének jelentős növekedésével nem fognak jární.

A hulladékgazdálkodási törvény konkrét szelektív gyűjtési követelményeket is megfogalmazott, mely szerint a települési szilárd hulladék "biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmának" csökkentését írja elő.

Termelési hulladék

Termelési hulladék a gazdálkodó szervezetek termelő és szolgáltató tevékenységéből származik. A településen olyan jellegű tevékenységet nem folytatnak, amelyből jelentős mennyiségű termelési hulladék keletkezik. A keletkező kis mennyiségű fa, papír hulladék a kis mennyiségre tekintettel, a kommunális hulladékkal együtt a közszolgáltató által elszállításra kerülnek.

A termelési hulladékok közé sorolható az állati ürülék, vizelet és trágya és az elkülönítve gyűjtött és nem a képződés helyén kezelt folyékony hulladék (hígtrágya), amely a Hulladékok jegyzékéről szóló 16/2001. (VII. 18.) KÖM rendeletben is besorolást nyert.

Jelenleg a településen állattartótelep nem található, csak kismértékű állattartási tevékenységet folytatnak, főleg önellátási céllal.

A keletkező almos trágyát gyűjtik, mely szántóföldi kihelyezésre kerül.

A mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet mellékletei szerint a település teljes közigazgatási területe nitrát érzékeny területen található.

Veszélyes hulladék

A hulladékok között megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni a veszélyes hulladékok körét. Neve is jelzi, hogy környezetbe kerülve fokozott szennyezés okozója lehet.

2002. január 1-től a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységeket a 98/2001. (VI. 15.) Kormányrendelet szabályozza, ezért a helyi építési szabályzatban már e jogszabályban foglaltakat vettük figyelembe. Az a gazdálkodó szervezet köteles gondoskodni a veszélyes hulladék környezetszennyezést nem okozó kezeléséről és ártalmatlanításáról, ahol az keletkezik.

A községben a környezetvédelmi hatóság felé veszélyes hulladék keletkezés miatt bejelentést tevő vállalkozás nincs.

A település területén a környezet állapotának védelmében jelentős mennyiségű termelési- és veszélyes hulladékkal járó tevékenységeket nem célszerű engedélyezni. Természetesen csekély mennyiségű és jól kezelhető veszélyes hulladék keletkezését okozó tevékenység folytatását nem szabad kizárni, de a hulladékok kezelését szigorúan felügyelni kell.

Egyéb hulladék

A hulladékok egyik speciális fajtája az állattenyésztés során keletkező állati tetem.

A hulladékok jegyzékéről szóló 16/2001. (VII. 18.) KÖM rendelet – továbbiakban: Rendelet – 2005. I. 1-től módosította a 22/2004. (XII.11.) KvVM rendelet, melynek hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszítette a Rendelet 1. sz. mellékletének B) Kiegészítő listája, így az „elhullott állati tetem” beazonosítására a 020102 EWC kód (hulladékká vált állati szövetek) szolgál, mely a Rendelet értelmében nem veszélyes hulladéknak minősül.

A tetemek elhelyezése a 71/2003 FVM rendelet alapján 2005 dec. 31-e után már nem történhet dögteren vagy dögkútban.

A településen a nem keletkezik nagyobb mennyiségben ilyen jellegű hulladék.

A településen keletkező állati tetemek elszállítását az ATEV Rt. győri telepe végzi.

A település állattartás szempontjából kedvező adottságait, ki kell használni, ami az állatállomány ésszerű növekedését jelentheti. A falusi turizmusnak ugyancsak része lehet a háztáji állattartás növekedése.

3.2.6. Zaj elleni védelem

A tervezés során alapvető feladat a lakosság megfelelő környezeti komfortérzetének biztosítása érdekében a zajhelyzet vizsgálata. Az akusztikai vizsgálat során a beépített környezet zajhelyzetét értékeltük, valamint a tervezési terület beépítési lehetőségének környezetvédelmi megalapozását végeztük el. Ennek során értékelésre került a zajt kibocsátó létesítmények hatása a határoló települési környezetre.

Annak érdekében, hogy a tervezési területen építendő létesítmények a környezetükben élő lakosságot a legkisebb mértékben zavarják, illetve a jogszabályban meghatározott és a község képviselőtestülete által elfogadott előírásokat kielégítsék, a terv készítése során vizsgálni kell a tervezési területen kialakítandó zajforrások környezetre gyakorolt hatását, valamint a környezet domináns zajforrásainak kölcsönhatását.

A helyi zaj- és rezgésvédelmi szabályokat a népjóléti miniszter által a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel egyetértésben meghatározott keretek között az önkormányzat állapítja meg.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet szabályozza a hatósági jogkörök gyakorlóját, ami a jogszabály 4.§ 1. bek szerinti esetekben a települési önkormányzat jegyzője.

3.2.6.1. A közlekedés hatása

A lehetséges közlekedési zajforrások a következők lehetnek:

- közút
- vasút
- repülő
- közlekedési létesítmények

Vinár településen csak a közúti közlekedésből eredő zajterheléssel kell számolni, mivel repülőtér és más létesítmények a településen nincsenek

A közút zajterhelésének nagyságát az alábbi tényezők befolyásolják:

- A forgalom nagysága, összetétele, sebessége, valamint a forgalomáramlás változásai (konvoj, gyorsítás, fékezés).
- Az észlelési pont és a zajforrás távolsága, magassági viszonyok, valamint a közbenső terepviszonyok beépítés.
- Az út meredeksége, szabályozási szélessége, a burkolat típusa.
- A talaj, a felszín akusztikai tulajdonságai.
- A járműpark műszaki állapota.
- Légköri viszonyok (hőmérséklet, szél stb.)

A 8411 sz. Dabrony - Szergény összekötő út, belterületi szakasza a Köztársaság utca nevet viseli. Közlekedési és közműterületek a fejlesztésre tervezett Vinár - Mezőlak, Vinár - Marcalgergelyi - Külsővat tervezett közút, továbbá a 8411 sz. út tervezett Vinárra bevezető szakasza, valamint a belterületi úthálózat területe.

A 8411. sz. út forgalmi adatait az alábbi táblázat tartalmazza. A közúti forgalom mértékét 2002 évi forgalomszámlálási adatok alapján határoztuk meg, amelyet a Veszprém Megyei Állami Közútkezelő Kht. bocsátott rendelkezésünkre. Az adatok alapján közelítő számítással meghatároztuk a közúti közlekedés által okozott környezeti zajterhelést az ÚT 2-1.302. számú útügyi műszaki előírás alapján. A közúti közlekedés által okozott zaj a 7,5 m-es referencia távolságon:

Járműkategória		
I.	II.	III.
(jármű/nap)		
136	31	14

$$\dot{A}NF_1=136$$

$$\dot{A}NF_2=31$$

$$\dot{A}NF_3=14$$

Egyes járműkategóriákhoz tartozó **nappali** óraforgalom:

$$Q_{1n}=0,91 \cdot \dot{A}NF_1/16 =8$$

$$Q_{2n}=0,91 \cdot \dot{A}NF_2/16 =2$$

$$Q_{3n}=0,90 \cdot \dot{A}NF_3/16 =1$$

Egyes járműkategóriákhoz tartozó **éjszakai** óraforgalom:

$$Q_{1e}=0,09 \cdot \dot{A}NF_1/8 =2$$

$$Q_{2e}=0,09 \cdot \dot{A}NF_2/8 =0,3$$

$$Q_{3e}=0,1 \cdot \dot{A}NF_3/8 =0,2$$

Az egyenértékű A-hangnyomásszint értéke:

(Egyenletesen áramló forgalom esetén)

LAeq1 nappal **49,1 dB**

éjjel **43,0 dB**

LAeq2 nappal **47,4 dB**

éjjel **39,2dB**

LAeq3 nappal **48,5 dB**

Éjjel **41,5 dB**

LAeq (d=7,5 m)

nappal **53,1 dB**

éjjel **46,3 dB**

$$v_1, v_2, v_3= 50 \text{ km/h}$$

A környezeti zaj határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet tartalmazza. A rendelet 3. sz. melléklete rögzíti a közlekedéstől származó zaj új tervezésű és megváltozott területfelhasználási területeken megengedett egyenértékű A-hangnyomásszintjeit.

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei zajtól védendő területeken (gyűjtőút, összekötőút és bekötőút):

Területi funkció	Megengedett egyenértékű A-hangnyomásszint LAeq, dB	
	nappal 6-22 ^h	éjjel 22-6 ^h
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias telepszerű beépítéssel)	60	50

A zajkibocsátás és a zajterhelési határérték összehasonlítása alapján megállapíthatjuk, hogy az út középvonalától 7,5 m távolságra a közlekedés okozta zajterhelés nem haladja meg sem éjszaka, sem nappal a lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias telepszerű beépítéssel) funkciójú területekre vonatkozó határértékeket.

A lakóterületfejlesztéseket a tervben nem nem a 8411 sz. út nyomvonala mellett terveznek terveznek, tehát ilyen jellegű problémák a terv következtében nem várhatók.

3.2.6.2. Szórakoztató létesítmények

Vinár községben nincs zenés szórakozóhely. A sport, vendéglátás és szórakoztatóipari létesítmények tekintetében az elsőfokú hatósági jogkört a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja. Szabadidős zajforrásra vonatkozóan, az üzemi zajforrásokhoz hasonlóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj- és rezgésforrás üzemeltetője - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni.

A létesítmények működését célszerű úgy szabályozni, hogy a létesítéshez, üzemeltetéshez kapcsolódó tevékenység (parkolás stb.) zavaró hatása is kiküszöbölhető legyen.

3.2.6.3. Üzemi zajforrások hatása

Vinár községben sem a belterületen, sem a külterületen jelentős zajkibocsátást okozó telephely nem található. A községben működő vállalkozások által okozott zaj a közvetlen környezetükben lehet zavaró hatású, de ilyen jellegű lakossági panasz még nem merült fel. A telephelyeken a tevékenység úgy végezhető, illetve a fejlesztést úgy kell tervezni, hogy a környezetbe jutó zaj a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben előírt zajterhelési határértéket ne haladja meg. A zajterhelési határértékek teljesüléséről az üzemeltetőknek minden üzemelési körülmény esetén gondoskodnia kell.

A tervben gazdasági, ipari területek nem kerültek kijelölésre, ilyenek korábban sem voltak.

A községben működő vállalkozások által okozott zaj a közvetlen környezetükben lehet zavaró hatású, de ilyen jellegű lakossági panasz még nem merült fel. A telephelyeken a tevékenység úgy végezhető, illetve a fejlesztést úgy kell tervezni, hogy a környezetbe jutó zaj a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. mellékletében előírt zajterhelési határértéket ne haladja meg. A zajterhelési határértékek teljesüléséről az üzemeltetőknek minden üzemelési körülmény esetén gondoskodnia kell.

A határértékek az alábbiak:

Területi funkció	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre* (dB)	
	nappal 6-22h	éjjel 22-6h
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 34. § (2) szerint a rendelet hatálybalépésekor működő,

a) üzemi vagy szabadidős zajforrások esetében, amelyeknek az 5. § (3) bekezdés szerinti hatásterületén olyan zajtól védendő épület vagy terület van, amelyre a környezetvédelmi hatóság korábban nem állapított meg határértéket,

b) zajkibocsátási határértékkal rendelkező üzemi és szabadidős zajforrások esetében, ahol a határértéket megállapító határozatban megadott védendő objektumok üdülőterületen, különleges területen helyezkednek el,

a 10. § (1) bekezdésben foglalt zajkibocsátási határérték megállapítása iránti kérelmet a rendelet hatálybalépésétől számított 1 éven belül kell benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz.

Ez a rendelkezés az üzemeltetőkre ró kötelezettségeket, és a korábban ismertettek szerint az kijelölt gazdasági területeken működő tevékenységekre ez valószínűleg vonatkozik.

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet szabályozza az épületek különböző zajtól védendő helyiségében megengedhető zajterhelési határértékeket is a. A rendelet szerint az

a) az épület rendeltetésszerű használatát biztosító különböző technikai berendezésektől (pl. felvonóktól, kazánoktól, szivattyúktól, szellőző- és klímaberendezésektől vízellátási, csatornázási, fűtési, világítási berendezésektől) és

b) az épületen belül vagy azzal szomszédos épületben folytatott termelő vagy szolgáltató tevékenységtől, illetve az ehhez alkalmazott géptől, berendezéstől, egyéb zajforrástól együttesen származó zaj terhelési határértékeit az alábbiak szerint alakulnak:

Sor - szá m	Zajtól védendő helyiség	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB)	
		nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra
1.	Kórtermek és betegszobák	35	30
2.	Tantermek, előadótermek oktatási intézményekben, foglalkoztató termek, hálólhelyiségek bölcsődékben és óvodákban	40	
3.	Lakószobák lakóépületekben	40	30
4.	Lakószobák szállodákban és szálló jellegű épületekben	45	35
5.	Étkezőkonyha, étkezőhelyiség lakóépületekben	45	
6.	Szállodák, szálló jellegű épületek, közösségi lakóépületek közös helyiségei	50	
7.	Éttermek, eszpresszók	55	
8.	Nagy- és kiskereskedelmi épületek eladótereit, vendéglátó helyiségei, a váróterem	60	

3.2.7. Közművek

3.2.7.1. Vízellátás

Vinár község területén a közcélú ivóvízhálózat kiépült. A település vízellátó rendszerének vízbázisát a Szerényben, illetve a Marcalgergelyiben fúrt kutak biztosítják. A vízellátás rendszere a

nyolcvanas évek elején Marcalgergelyivel közösen került kiépítésre. A hálózat anyaga KMPVC cső.

Vinár az NÁ 150 csőméretű ivóvíz nyomóvezetéken keresztül kapja az ivóvizet. A vezetékekről ágaznak le a lakóutcákat felfűző NÁ 100-as csőmérettel kiépített vezetékek, melyekről a házi bekötések lettek kialakítva. Az üzemeltetést a Pápai Víz- és Csatornamű Rt végzi.

Az ivóvíz biztosítása Vináron hosszútávon megoldottnak tekinthető.

A települési ivóvízhálózat kiépítettsége gyakorlatilag 100 %-os, a rákötések aránya szintén 100 %-os.

Az újonnan kijelölt lakóterület vízellátása a jelenlegi hálózat bővítésével biztosítható.

Oltóvíz biztosítás

A település belterületén meglévő tűzvízcsap hálózat biztosítja a tűzoltáshoz szükséges oltóvizet. A településen található tűzcsapok átmérője NÁ 100-as. Típusukat tekintve: vegyesen föld alatti és föld feletti kialakításúak. A tűzcsapok egymáshoz viszonyítva maximum 200m-re vannak. A szükséges vízmennyiség a település vízvezetékéről biztosítható, melyet a Pápai Víz és Csatornamű Rt üzemeltet.

3.2.7.2. Szennyvízelhelyezés

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. tv szerint a települési önkormányzatok feladata az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladékok, ezen belül a települési folyékony hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése és fenntartása.

A közszolgáltatás kiterjed a települési folyékony hulladék ideiglenes tárolására szolgáló létesítmény kiürítésére és a települési folyékony hulladék elhelyezés céljából történő elszállítására is.

A 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet szerint települési folyékony hulladéknak minősül az a szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül el nem vezetett szennyvíz, amely

- emberi tartózkodásra alkalmas épületek szennyvíztároló létesítményeinek és egyéb helyi közműpótló berendezéseinek ürítéséből,

- a nem közüzemi csatorna- és árokrendszerekből, valamint

- a gazdasági de nem termelési, technológiai eredetű tevékenységből

származik.

A község szennyvízhálózattal nem rendelkezik. A működő közműpótló gyűjtőmedencék egy része vízzáróan kialakított, míg a régebben épült medencék vízzárósága bizonytalan, vagy nem megoldott, ezért

gyakorlatilag szikkasztóként működik. Az így talajba kerülő szennyvíz közvetlenül terheli a talajvizet. Az elszikkasztott szennyvíz mennyiségére adatok nem állnak rendelkezésre. A szigetelt tárolókban gyűjtött folyékony kommunális hulladék elszállítására vonatkozóan az önkormányzatnak nincs szerződése vállalkozóval. A gyűjtőmedencék ürítését és a szippantott szennyvíz elszállítását a községben jelenleg különböző vállalkozók végzik, akik a lakosság igénye szerint a szennyvizet a legközelebbi szennyvíztisztító telepre -Pápára- szállítják. Erről pontos információ nincs.

A hulladékgazdálkodási törvény 21. § szerint a települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást (a továbbiakban: közszolgáltatás) szervez, és tart fenn, amely kiterjed a települési folyékony hulladék ideiglenes tárolására szolgáló létesítmény kiürítésére és a települési folyékony hulladék elhelyezés céljából történő elszállítására is.

A közszolgáltatás keretében a közszolgáltatónak az ingatlantulajdonostól, a gyűjtés helyéről a települési folyékony hulladékot az ingatlantulajdonos előzetes bejelentése alapján, az ideiglenes tárolásra szolgáló létesítmény kapacitásától függően kell elszállítania.

Az illetékes vízügyi hatóság - a szakhatóságok véleményének figyelembevételével a jegyző véleményének kikérésével, valamint az üzemeltetővel történt egyeztetés lefolytatását követően - határozza meg, hogy a települési folyékony hulladék elhelyezésére, az üzemeltető rendelkezésére álló szennyvíztisztító telepek közül melyik vehető igénybe.

A településen engedélyezett szennyvízkibocsátás élővízbe nem történik. Ipari jellegű szennyvíz képződésével járó tevékenységet nem folytatnak.

Vízvédelmi és kényelmi szempontból végleges megoldást a csatornahálózat kiépítése, a szennyvízkibocsátók közcsatornára kötése és a szennyvíz tisztítása biztosítaná. Vináron a közcélú szennyvízelvezető csatorna-hálózat még nem épült meg. A tervek szerint a település Marcalgergelyivel együtt csatlakozik a nemesszalóki szennyvíztisztító telephez. A szennyvíztisztító telep kapacitása 200m³/d. Vinárból NA 100 nyomóvezetéken keresztül jutna a szennyvíz a Nemesszalóki főgyűjtőbe. A szennyvíztisztító telep a Hajagos - patak partján a 20 kV-os légvezeték közelében található. A szennyvíz befogadója a patak.

A községben, a jövőben esetleg megvalósuló szennyvízkezeléssel járó fejlesztések kibocsátási követelményeit a korábban már említett a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, ill. a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint kell meghatározni.

A későbbiek során elkészülő szennyvízcsatorna beruházás minél magasabb környezetvédelmi hatékonysága eléréséért ösztönözni kell majd a lakosságot a rákötésre.

A 2003. január 1-jén hatályba lépő Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet szerint Vinár 2.000 lakosegyenérték alatti terhelésű település.

A kormányrendelet 2. §-a szerint a kijelölt szennyvíz-elvezetési agglomerációk területén a települési szennyvizek közműves szennyvíz-elvezetésére és a szennyvizek biológiai szennyvíztisztítására, illetőleg a települési szennyvizek ártalommentes elhelyezésének megoldására a Korm. rendelet - 2000 LE alatti terhelés esetében - nem szab határidőt.

A csatornázásnak közegészségügyi feladatán kívül környezetvédelmi, vízkészlet-gazdálkodási, városképi, kényelmi és termelési jelentősége is van. A szenny- és csapadékvizek összegyűjtésével, tisztításával lehetővé válik a vizek további hasznosítása az ipar és a mezőgazdaság számára.

3.2.7.3. Csapadékvíz-elvezetés

A településfejlesztés során egyik fontos feladat a csapadékelvezető árokrendszer kiépítése, illetve a meglévő árkoknak a karbantartását is meg kell oldani.

Vinár felszíni vizeinek befogadója közvetlenül vagy közvetve a Marcal - fő-, illetve mellékcsatorna, valamint a Hajagos - patak. A Marcal folyó a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Szombathely, a Hajagos - patak a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Székesfehérvár, a Marcalgergelyi - övások a Pápakörnyéki Vízitársulat kezelésében vannak. Vinár topográfiai adottságát tekintve viszonylag magas terepen fekszik, vízelvezetési problémáról nincs tudomásunk.

A beépített területekről a csapadékvizet el kell vezetni. Vináron kiépített utcai csapadékvíz-elvezető hálózat van. A lakott területek 80%-án nyílt csapadékvíz-elvezető árokhálózat található. Az árkok részben eltömödtek, folyamatos tisztításuk, karbantartásuk, a magas útpadka eltávolítása szükséges.

Fontos a nyílt árokrendszer teljes körű kiépítése, majd folyamatos karbantartása. Az utcák nyomvonalát követve kell az árokrendszert kialakítani. A rétegvonalakkal párhuzamosan haladó utcáknál, mint övárkokat kell kialakítani az árkokat.

Az olyan szűk utcákban, ahol nincs árok építésére lehetőség, kiemelt útszegélyek építése szükséges a lejtett szélén, hogy csökkenjen a hordalékszedés, vagy csapadékvíz-elvezető csatornát kell kialakítani.

Új út csak csapadékvíz-elvezető csatornával épülhet, továbbá a belterületen a nyílt árokhálózatot folyamatosan csapadékvíz-elvezető csatornahálózattal kell kiváltani.

3.2.7.4. Villamos energia

A villamos energia ellátás az országos 120 kV-os hálózatról történik.

Vináron jelenleg mintegy 90 lakóépület található. A villamos energia fogyasztói rákötések aránya 100%-os.

A község közép feszültségű villamosenergia-ellátása a Pápai 120/20 kV-os OVIT állomásról történik. Vinár energiaellátását a 120 kV-os egyrendszerű villamos távvezetésekről leágazó szabadvezeték hálózat biztosítja. A leágazó szabadvezeték nyomvonala a kül- és belterületi ingatlanokon halad keresztül. A községben 1 db közcélú transzformátor-állomás található. A település közvetlenül a 20 kV-os szabadvezeték - hálózatról kapja a villamos energia ellátást, melyről leágaznak a 0,4 kV-os légvezetékek.

Vinár utcáin kisfeszültségű betonoszlopos szabadvezeték található, valamint a kisfeszültségű szabadvezeték hálózat faoszlopos betongyámra szerelt. Fogyasztói csatlakozások jórészt légkábeles kivitelűek. A betonoszlopos hálózaton energiatakarékos lámpások vannak felszerelve.

A villamos energia ellátás jelenleg jónak mondható.

3.2.7 5. Földgázellátás

Vinár vezetékes földgázellátása biztosított. Az alaphálózathoz kapcsolódva, a nagynyomású vezetékekre telepített áttoló állomások segítségével történik az országos hálózatról a vételezés. Vinár az Adásztevelen található gázátadó állomásról, nyomáscsökkentőn keresztül kapja a földgázt. Vinár belterületétől délre húzódik végig az Adásztevel - Külsővat nagyközépnomású gázvezeték. A nagyközépnomású vezetékek szállítja a földgázt a település belterületétől délre telepített gázfogadó-nyomásszabályzó állomásig.

A település korszerű, környezetbarát termikus energiaellátása biztosítható a komplex földgázellátással. A földgáz alkalmas egyedi berendezésekkel, jól szabályozható, automatikus üzemvitelű, teljes komfortot nyújtó ellátás biztosítására. Fűtésre, használati melegvíz termelésre és főzésre egyaránt energiatakarékosan használható.

Vináron a vezetékes földgázellátás, a belterületen 100%-osan kiépült. Jelenleg a bekötések száma 42 db, mely 50 %-os bekötési aránynak felel meg.

A hálózat fejlesztését folyamatosan el kell végezni. A külterületi lakott épületek földgázellátását is biztosítani kell.

3.2.8. Demográfia

Vinár területén a lakóterület beépítés falusias jellegű, ez a beépítési jelleg továbbra is megtartandó.

Vinár lakossága jelenleg mintegy 260 fő körül stagnál. A lakosságszám stagnálása alapvetően a vándorlási különbözet pozitívumából és az elhalálozások születések számát meghaladó mértékéből ered. Egyidejűleg kevés új épület épül. Az elmúlt években évente 1-2 új épületet építettek, így a foghíjtelkek beépültek. A meglévő de elhanyagolt, elhagyott épületek, állaga romlik. A községben való letelepedési és építési kedv kiszolgálása érdekében ezért elsősorban a régebbi épületek felújítása javasolt.

Vinár katolikus magyar lakosságú 260 fős aprófalu. Belterülete majdnem összesőtt Marcalgergelyivel.

Vináron az intézményellátottság szerény. Óvoda, általános iskola a községben nem található. Óvodába a szomszédos Marcalgergelyibe, általános iskolába Nemesszalókra járnak a gyerekek.

Az alapfokú egészségügyi ellátást rendszeres rendeléssel házi orvos és védőnő biztosítja a községben. Gyógyszertár Pápán található, de helyben is működik fiók gyógyszertár az orvosi rendelőben. Kórház legközelebb ugyancsak Pápán van.

3.2.9. Gazdasági tevékenységek

A mezőgazdasági művelésű területek jellemző művelési ága szőlő, rét, szántó. A terület legnagyobb része szántóföld, az ártérben rétek vannak. A település területén az erdők kisebb számban találhatóak meg.

A településen a H-DUCK Kft. (Vinár, Köztársaság u. 39.) varrodája működik, ahol női táskákat készítenek.

Vinár belterületén néhány mezőgazdasági gazdálkodó tevékenykedik, kisebb telephelyeiket a saját portájukon alakították ki.

A háztáji gazdálkodás kisebb-nagyobb mértékben szinte minden család kiegészítő jövedelemforrása.

3.3. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg

3.3.1. Víz, csapadékvíz

Jelenlegi állapot:

- A település ivóvízellátása vezetékes rendszerről hosszútávon biztosított. A tervezett fejlesztések vízellátása a meglévő hálózatról bővítéssel biztosítható.
- A beépített területekről a csapadékvíz elvezetése Vinár területén nagyrészt megoldott. A lakott területek

többségén nyílt csapadékvíz-elvezető árokhálózat található. Az árkok részben eltömődtek, folyamatos tisztításuk, karbantartásuk, a magas útpadka eltávolítása szükséges.

Javaslat:

- A vizsgálatok szerint a vízellátás vonatkozásában a fejlesztési feladatokban ma már nem a bekötöttség növelése, a „mennyiségi ellátás” megoldása a legfontosabb. A vízellátás fejlesztési feladatok körében a „minőség” biztosítása kerül előtérbe.
- Fontos a nyílt árokrendszer teljes körű kiépítése, majd folyamatos karbantartása. Az utcák nyomvonalát követve kell az árokrendszert kialakítani. A rétegvonalakkal párhuzamosan haladó utcáknál, mint övárkokat kell kialakítani az árkokat.
- Az olyan szűk utcákban, ahol nincs árok építésére lehetőség, kiemelt útszegélyek építése szükséges a lejtett szélen, hogy csökkenjen a hordalékszedés, vagy csapadékvíz-elvezető csatornát kell kialakítani.
- Új út csak csapadékvíz-elvezető csatornával épülhet, továbbá a belterületen a nyílt árokhálózatot folyamatosan csapadékvíz-elvezető csatornahálózattal kell kiváltani.

3.3.2. Szennyvíz

Jelenlegi állapot:

- A községben a szennyvízcsatorna hálózat nincs kiépítve. A tervek szerint a település Marcalgergelyivel együtt csatlakozik a nemesszalóki szennyvíztisztító telephez.
- A településen keletkező kommunális folyékony hulladék gyűjtése és ellenőrzött körülmények közötti leürítése részben megoldott.

Javaslat:

- A csatorna mihamarabbi megépítését és a szennyvíz tisztítás megoldását a pályázati és gazdasági lehetőségek figyelembevételével szorgalmazni kell.

3.3.3. Hulladék

Jelenlegi állapot:

- A kommunális hulladék szervezett gyűjtése megoldott.
- Országos tapasztalatok alapján a vizsgált terület esetében is állítható, hogy a lakosság a kommunális hulladékba gyakran helyez veszélyes hulladékot.

- A településen keletkező állati tetemek szervezett kezelése megoldott.

Javaslat:

- Szükséges a hulladékkezelés jogszabályi megfelelésének folyamatos biztosítása.
- Települési szinten meg kell szervezni a háztartásokban keletkező veszélyes hulladékok elkülönített gyűjtését.
- A települési hulladékok szelektív gyűjtési rendszerének bevezetése. Természetesen ennek a feladatnak a megvalósítása csak a térség települési önkormányzatainak és a közszolgáltatást végző szervezet együttműködésével és csak hosszú távon lehetséges.

A település területén a környezet állapotának védelmében jelentős mennyiségű termelési- és veszélyes hulladékkal járó tevékenységeket nem célszerű engedélyezni. Természetesen csekély mennyiségű és jól kezelhető veszélyes hulladék keletkezését okozó tevékenység folytatását nem szabad kizárni, de a hulladékok kezelését szigorúan felügyelni kell.

3.3.4. Levegő

Jelenlegi állapot:

- A településen a fűtés jellemzően gáz és vegyes tüzeléssel történik, az ebből eredő légszennyezőanyag-kibocsátás nem jelentős.
- A közlekedésből eredő légszennyezettség a településen nem számottevő, környezeti problémát nem jelent.
- A levegő porterhelésére számíthatunk mezőgazdasági munkák idején, amikor a talajmunkák során jelentős mennyiségű por kerül a levegőbe, valamint megnövekszik a tehergépjármű forgalom.

Javaslat:

- A nagy kiterjedésű, összefüggő szántóföldek között mezővédő erdősávok telepítése javasolt. A védősávok település- és tájesztétikai szempontból is pozitív szerepet töltenek be.
- A nem motorizált közlekedés feltételei megteremtésének elősegítése. A szilárd burkolatú, portmentes (portalanított) utak arányának fokozatos növelése.
- A földgáz hálózatra minél több lakóépületet be kell kötni, és a megújuló energia használatát is fokozni szükséges.

3.3.5. Zaj

Jelenlegi állapot:

- A zajkibocsátás és a zajterhelési határérték összehasonlítása alapján megállapíthatjuk, hogy a közutak melletti épületek esetében határértéktúllépés nem valószínűsíthető.
- A jelenleg telephelyek elsősorban a tevékenységek jellege miatt nem jelentenek jelehtős zajterhelést a környezetre.

Javaslat:

- Az új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatbavétele, üzembe helyezése során műszeres mérésekkel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését.
- Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

3.3.1. Táj- és természetvédelem

Jelenlegi állapot:

- A jelenlegi zöldfelületi rendszer vegyes képet mutat, de hordozza azokat az értékeket, amelyeket továbbfejlesztve elérhető a megfelelő állapot. Ilyenek az egyes utcaszakaszokon meglévő gyümölcsfákból, diókból álló fasorok. Példaértékű ebben az esetben a Rákóczi utca, amely egységes képet mutat.
- Vináron országos, illetve helyi jelentőségű védett természeti terület nem található.
- Védendő külterületi részek a közigazgatási terület északi részén, a Marcal mentén található természeti területek.
- A természeti területek nemcsak a ritka fajok megőrzésének szempontjából, hanem ökológiai szempontból is jelentősek, hiszen a Marcal-folyó a hozzá kapcsolódó part menti kísérő sávval fontos ökológiai folyosó is egyben. Szintén ökológiai folyosóként funkcionál a külterületet átszelő Hajagos-patak is.
- Az érzékeny természeti területként nyilvántartott külterületi részek a közigazgatási terület északi felét foglalják magukba.

3.3.1.1. Zöldfelületre vonatkozó javaslatok, zöldfelület-szabályozás

- A fejlesztések első szempontja az egységes fasorok kialakítása az átközlekedő út mentén. A gyümölcsfákon kívül természetesen más fajok közül is lehet és ajánlott választani (lásd telepítésre javasolt növények jegyzéke).
- A jövőben kerülni kell a túlevelű örökzöldek tömeges alkalmazását, mert ilyen formában inkább zavaró hatást keltenek, mint figyelemfelkeltő, díszítő értékük nyilvánul meg. A szűk sávokba ültetett, később 8-10 méteresre, vagy magasabbra növe tuják, hamisciprusok jelenléte pedig kifejezetten káros zöldfelületi szempontból. A jövőben a zöldfelületi rendszer kialakítása folyamán fokozatos lecserélésük javasolt.
- A faluház környezetében, az orvosi rendelő, posta előterében törekedni kell a kertépítészeti terek kialakítására. Ez nagyon pozitív hatást gyakorolna az egész település zöldfelületére. A közterületeken a cserjék által formált kertépítészeti terek, az elhatárolás szinte mindenhol hiányzik. A cserjék térformáló szerepük mellett díszítőértékükkel is hozzájárulnak a zöldfelület értékeihez. A cserjék mennyisége és az alkalmazott fajok száma is csekély. A meglévő nyírt sövényekhez hasonló kialakítás javasolt más területeken is, különösen a szűk ültetési sávokban. Így többszintű növényállomány teremthető meg és jobban ki lehet használni a meglévő adottságokat.
- A hagyományos évelőkiültetések évszázadok óta meghatározzák településeink arculatát. A közkertek, jelentős zöldfelületi igényű intézmények kertjeinek ilyen jellegű kiültetésein keresztül népszerűsíteni kell az évelőágyak jelentőségét. Kiemelt fontosságú a településkapuk rendezése. A déli oldalon, a vasútállomás környezetének rendezése meghatározó szerepű a fogadókép szempontjából. Rendezett parkolók kialakítása, megfelelő növénytelepítés szükséges. Ide tartozik még a bevezető útszakasz hársfasorának kiegészítése is.
- Javasolt a légvezetékek kiváltása, földkábelre történő cseréjük. Ez jelentős anyagi ráfordítást igényel, ezért ha erre nincs mód, alacsony termetű fafajok közül kell választani, hogy a későbbiekben ne kelljen megcsonkolni a növényzetet a légvezetékek miatt.
- A tájjeleg megtartása, kialakítása érdekében ajánlott növényfajokat közöljük az alábbiakban. Ezek nagy része hazánkban őshonos, kisebbik része pedig elsősorban a gyümölcsfajokból illetve a falusias jelleget tükröző parasztkerti növényekből kerül ki.

Fák

<i>Acer campestre</i>	Mezei juhar
<i>Acer platanoides</i>	Korai juhar
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Hegyi juhar
<i>Acer tataricum</i>	Tatár juhar
<i>Alnus glutinosa</i>	Mézgás éger
<i>Carpinus betulus</i>	Gyertyán
<i>Fraxinus excelsior</i>	Magas kőris
<i>Juglans regia</i>	Közönséges dió
<i>Platanus acerifolia</i>	Platán
<i>Prunus amygdalus</i>	Mandula
<i>Quercus robur</i>	Kocsányos tölgy
<i>Salix alba</i>	Fehér fűz
<i>Tilia cordata</i>	Kislevelű hárs
<i>Tilia tomentosa</i>	Ezüsthárs

Alacsony termetű fák

	Alacsony termetű gyümölcsfák	(meggy, szilva)
galagonya	<i>Crataegus laevigata</i>	'Paul's Scarlet' Bíborvirágú
	<i>Pyrus calleryana</i>	'Chanticleer' Kínai körte
	<i>Sorbus borbásii</i>	Borbás-madárberkenye
	<i>Tilia tomentosa</i>	'Bori' Ezüst hárs 'Bori' fajtája

Cserjék

	<i>Berberis vulgaris</i>	Közönséges borbolya
	<i>Buxus sempervirens</i>	Puszpáng (temető!)
	<i>Cornus mas</i>	Húsos som
	<i>Cornus sanguinea</i>	Veresgyűrű som
	<i>Corylus avellana</i>	Mogyoró
	<i>Cotinus coggygria</i>	Cserszömörce
	<i>Crataegus monogyna</i>	Egybibés galagonya
(temető!)	<i>Juniperus sabina</i>	'Tamariscifolia' Nehézságú boróka
	<i>Hibiscus syriacus</i>	Mályvacserje
	<i>Hippophae rhamnoides</i>	Homoktövis
	<i>Kerria japonica</i>	'Pleniflora' Boglárkacserje
	<i>Kolkwitzia amabilis</i>	Kínailonc
	<i>Laburnum anagyroides</i>	Aranyeső
	<i>Ligustrum vulgare</i>	Vesszős fagyal
	<i>Philadelphus coronarius</i>	Jezsámen
	<i>Prunus spinosa</i>	Kökény
	<i>Prunus tenella</i>	Törpe mandula
	<i>Spiraea cinerea</i>	'Grefsheim' Hamvas gyöngyvessző
	<i>Spiraea vanhouttei</i>	Köz. gyöngyvessző
	<i>Syringa vulgaris</i>	Kerti orgona

Évelők

<i>Aster sp.</i>	Őszirózsa
<i>Bergenia cordifolia</i>	Szívlevelű bőrlevél
<i>Calendula officinalis</i>	Körömvirág
<i>Chrysanthemum sp.</i>	Krizantém
<i>Convallaria majalis</i>	Májusi gyöngyvirág
<i>Hemerocallis sp.</i>	Sásliliom fajok
<i>Hosta sp.</i>	Árnyékliliom fajok
<i>Iris pallida 'Variegata'</i>	Dalmát nőszirm
<i>Lavandula angustifolia</i>	Levendula
<i>Rosa sp.</i>	Rózsa fajok
<i>Salvia officinalis</i>	Orvosi zsálya
<i>Sedum sp.</i>	Varjúháj
<i>Sempervivum sp.</i>	Kövirózsa
<i>Yucca filamentosa</i>	Fürtös pálmaliliom

3.3.1.2. Táj- és természetvédelmi javaslatok

- A Marcal menti természeti területek belterületbe nem vonhatók, rajtuk beépítésre szánt terület, bányaterület nem jelölhető ki. Művelési ág megváltoztatása, illetve közmű, közút építése környezeti hatásvizsgálat alapján, a természetvédelmi hatóság által meghatározott feltételekkel engedélyezhető.
- Érzékeny természeti területen csak extenzív jellegű, vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek használhatók. A kialakult tájhasználatot megváltoztatni csak a természeti állapothoz közelítés érdekében lehet.
- Fontos tájvédelmi feladat a hiányzó fasorok, erdő- és cserjesávok létrehozása, illetve ezek segítségével zöldfolyosó rendszer kialakítása a Marcal irányába. A településen gyakoriak a nagy területű, összefüggő szántók. A vizsgálatban már szerepelt, hogy a külterületen nagyon kevés az összefüggő erdő-, illetve gyepterületek aránya. Ezért is kiemelt fontosságú utak menti fás, cserjés sávok kiegészítése, pótlása, szélesebb sávok, több fajjal történő telepítése. A tájidegen fajok mellett, illetve a későbbiekben azok helyett őshonos fajok telepítése javasolt. Az erdő-, és cserjesávok védelme nemcsak ökológiai, hanem tájképi szempontból is fontos.
- Az ökológiai előnyeinek túl a fasorok, cserjesávok telepítésének talajvédelmi, vízháztartásbeli előnyei is vannak. Az erdősávok lecsökkentik a szél erejét, ezáltal csökken a szárító hatás és a mechanikai károsítás is, és nagyobb terméseredmény érhető el.
- Az egyedi tájértékek megóvásának szükségességét a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény

rögzíti a 6.§ 2. bekezdésében. Ez elsősorban a tájértékek kataszterezését, részletes leírását (MI-13-25 műszaki irányelv) és folyamatos állapot, illetve állagmegóvását foglalja magába. Az egyedi tájérték környezetének rendezése is szervesen hozzátartozik ehhez a tevékenységhez. Ez elsősorban a fészületek, emlékművek környezetének növényesítését jelenti.

3.3.1.3. Tájrehabilitációs javaslatok

A tájrehabilitációs feladatok megvalósítása nagyon fontos a táj adottságainak fennmaradásához. A legfontosabb rehabilitációs javaslatok a következők:

- Tájrehabilitációs feladat a Marcal és mellékcsatornái, valamint a Hajagos-patak mentén a fás-cserjés sáv kialakítása őshonos fajokból a hiányzó szakaszokon. Fontos, hogy szántók sehol ne érintkezzenek a vízfolyásokkal, ezért a vízfolyásokat legalább 10 méteres fás-cserjés sáv válassza el a mezőgazdasági területtől. Ezáltal csökken az erózió, szűrőhatás érvényesül a vízfolyás felé, kedvező mikroklíma alakul ki, valamint táplálkozó-, és szaporodóhelyként szolgál az élővilág számára.
- Környezetvédelmi és tájésktétikai szempontok miatt a lakóterületek és a szomszédos szántók erdő- és cserjesávokkal történő elválasztása szükséges. Optimális megoldásként javasolható erdősáv telepítése a teljes belterület köré.
- Az utak tájba illesztése, környezetének rendezése.
Ennek biztosításához a következők szükségesek:
 - az utak burkolatának kialakítása, karbantartása
 - az útszéli árkok tisztítása, a vízelvezetés biztosítása
 - a közlekedési utakat kísérő fasorok felújításánál honos fajokra történő fokozatos csere, valamint a lakóterületről észak felé vezető út mentén őshonos fajokból álló fasor és cserjesávok telepítése (lásd Telepítésre javasolt növények jegyzéke)
- Az erdőterületek, illetve erdősávok, fasorok telepítése, felújítása őshonos fajokkal történjen (tölgyek, hársak, kőris, szil, hazai nyarak).

3.4. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.4.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevétele vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik.

A tervbe vett fejlesztések természeti erőforrások közvetlen igénybevétele, vagy közvetlen környezetterhelést csak kis mértékben idéznek elő.

- 3.4.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A településrendezési terv intézkedéseinek megvalósulása esetén olyan jelentős, társadalmi, gazdasági folyamatok nem várhatók, amelyek akár közvetett módon jelentős környezeti terhelést jelentenének. Az intézkedések következtében nem várható a légszennyezettség, a zajterhelés jelentős növekedése. A változások jelentős vízhasználatnövekedéssel, vagy vízbe történő szennyezőanyagkibocsátással sem járnak.

3.5 A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

- A szabályozási tervben foglalt és az egyéb környezetvédelmi jogszabályi előírások, betartásával az új területeken épülő épületek, létesítmények egyéb hatásai (zaj, légszennyező) a jelenlegi területhasználatokra nem jelentenek veszélyt, a természeti környezetet károsan nem befolyásolja.
- A szántóterületeken tervezett erdősítés természetvédelmi és környezetvédelmi szempontból kedvezőbb állapotot hoz létre. A területeken a kibocsátások csökkenéséhez vezet. A környezetre gyakorolt hatás kedvező.

Egyéb környezeti konfliktusok, problémák a tervben foglaltak megvalósulása esetén nem keletkeznek.

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére, monitoringozására vonatkozó javaslatok

A korábbiakban ismertettük, hogy a terv megvalósítása nem jár jelentős, a környezetre káros hatásokkal, így ezekkel kapcsolatban sem szükségesek intézkedések.

Összefoglalva megállapítható, hogy a település környezeti állapota jónak mondható. A feltárt gondok, hiányosságok megoldásával, a tervezett fejlesztések végrehajtásával tovább javítható a település környezeti állapota és a település adottságaiból adódó lehetőségek jobban kihasználhatók.

Székesfehérvár, 2009. március